SUPPLEMENT

TO THE

BOMBAY GOVERNMENT GAZETTE.

Published by Authority.

FRIDAY, 8TH AUGUST 1862.

PROCEEDINGS OF THE LEGISLATIVE DEPARTMENT, BOMBAY.

The following Bill, which it is intended to introduce into the Council of the Governor of Bombay for the purpose of making Laws and Regulations, is, together with the statement of objects and reasons accompanying it, published for general information :—

A Bill to promote the Construction of Lines of Communication as Feeders to Railways, High Roads, Navigable Rivers, and Canals.

Preamble.

Whereas it is expedient to make adequate provision for the construction by Companies and by private persons, of Lines of communication to serve as feeders to Railways, High Roads, Navigable Rivers, and Canals, and to enable such Companies or private persons, to take land required for the same, as well as to provide for the due regulation of such Lines of communication when constructed; It is enacted as follows:—

Mode of application for Land required for Line, &c.

1. Any person or Company who may desire, at his or their expense, to construct under this Act, through lands belonging to other persons, a line of communication to serve as a feeder to a Railway, High Road, Navigable River, or Canal, may, by an application in writing addressed to the Government, request that the land required for such line may be taken as for a public purpose under the provisions of Act VI. of 1857. Every such application shall contain a statement of the advantages to be derived from making such line of communication, the extent and general direction of the line, the proposed place of approach to, or of junction with any Public Railway, High Road, Navigable River, or Canal, the Terminus or place from which the proposed line is to proceed, the estimate cost of its construction, and the mode in which the promoters intend to provide the funds for constructing and working it.

II. If the Government shall be satisfied as to the expediency of assisting the promoters in the construction of the proposed line, and as to their means for constructing and working the same and keeping it in efficient repair, it shall furnish the promoters with a provisional certificate authorizing them in their own persons, and in those of their servants or agents approved of by Government, to enter on the land for the purpose of surveying and of taking levels. It shall be lawful for the promoters, and their servants and agents approved as beforesaid, in virtue of the said provisional certificate, to survey the land required, to cut down trees and growing wood, and to indicate the intended line by recognizable landmarks, but it shall not be lawful for them to enter any house or enclosed premises, or to cut down or injure any crops, or otherwise to injure or destroy any property, without the assent of the owner thereof. The survey under the provisional certificate may, if the Government shall so direct, be made by an officer of the Government, appointed by the Government for the purpose, and in every such case the expense of the survey, as estimated by Government, shall be paid or deposited by the promoters of the line at such time and in such place as the Government may direct, and so long as default shall be made in paying or depositing it as directed, the provisional certificate shall be of no force or effect whatever.

Government may grant Provisional Certificate authorizing entry on Land, or may appoint an Officer to make the Provisional Survey.

III. So soon as any survey made under a provisional certificate granted in accordance with the provisions of the last preceding Section shall have been completed, the promoters shall submit to Government detailed drawings, maps, and plans, showing the results of such survey and the detailed particulars of the works which it is proposed to undertake, accompanied by estimates of the expenses of constructing such works. If, after receiving such drawings, maps, plans, and estimates, the Government shall be satisfied of the expediency of carrying out the works intended in the manner proposed, and also of the sufficiency of the means of the promoters, it shall appoint one or more Commissioners to report finally on the proposal, and on any objections or suggestions which may be made by parties who have rights or interest in the land required, or who are in any way affected by the works proposed. The expenses required for the deputation of such Commissioners shall be estimated by Government, and shall, if demanded by Government, be paid or deposited by the promoters of the line before such Commissioners shall begin to act.

Appointment of Commissioners.

IV. The Commissioners appointed as aforesaid shall publish a notification in the *Government Gazette* embodying the description of the proposed line as given in the original application of the promoters, setting forth the names of the promoters, intimating their purpose to inspect and report upon the proposed line, and requiring all persons who may have any rights or interests in the lands to be taken, or whose interests are affected directly or indirectly by the construction of the line, to make any objections which they may have to make thereto within sixty days from the publication of the notification. A copy of the notification shall be stuck up in the principal Civil Court of every District through which any portion of the proposed line is intended to pass, and also at every Magistrate's Court, and at every Head Police Station, within the limits of the jurisdiction of which any portion of the proposed line is situated; and a copy of such notification shall also be stuck up in a conspicuous place in each Bazaar or Haut through or in the immediate vicinity of which it is proposed that the line shall run.

Notification for the benefit of parties interested in the Lands required.

V. If any person shall appear and desire to make any objection to the construction of the proposed line, the Commissioners shall, in the first instance, decide whether such person has a right to be heard. If the Commissioners shall decide that he has such right, then such person shall state in writing to the Commissioners within the time fixed as aforesaid, any objections which such person may entertain to the construction of the proposed line, and shall make such representations as he may think fit as to varying the direction of the line or otherwise. If it be proposed to vary the direction of the line, the objector shall be bound to describe the particular direction of the variation proposed; and the Commissioners may thereupon, if they shall think fit, notify, as in Section IV. of this Act, the variation proposed to all parties having rights or interest in the land affected by such variation, and empower the promoters to indicate the line included in the proposed varia-

Objections how to be preferred to the construction of the proposed Line, &c.

tion by recognizable landmarks, and to survey the land required for such variation in like manner as a survey may be made under a provisional certificate granted under Section II. of this Act.

Penalty for obstructing a survey.

VI. Any person hindering or obstructing any person lawfully engaged in making a survey or in indicating or marking out a line under the provisions of this Act shall be cautioned to desist, and if the hinderance or obstruction be continued, the obstructor shall be liable to a fine of one hundred Rupees for each offence, in addition to any other punishment to which he may by law be liable.

Inspection and final report by Commissioners.

VII. On the expiration of a period of not less than sixty days from the publication of the notification mentioned in Section IV. in the manner prescribed in that Section, the Commissioners shall proceed to inspect the proposed line as well as the proposed variations, or any other line which may appear to the said Commissioners to be more advantageous to the public. And the Commissioners after making such inquiries as may appear necessary, shall submit to the Government a report on the whole subject.

Objections or proposals by Public Railway Company.

VIII. If the proposed line of communication be a feeder to a Public Railway, the Government shall furnish a copy of the original application made by the promoters, to the Public Railway Company of which it is intended to be a feeder; and such Railway Company shall have access to all surveys and plans and to all reports of the Commissioners prepared in accordance with the provisions of this Act. The said Railway Company may state any objections they may entertain to making the necessary sidings, wharves, or godowns, for the reception of the traffic to be brought to their Railway by the new line. And if the new line be a Branch Railway, or Tramway, and if it is proposed that it shall be of a gauge the same as that of the Public line of Railway, and that it shall form a junction with it, the Public Railway Company may state any objections they may entertain to the plan or proposed mode of execution of the branch line, and may propose conditions for the subsequent working of the same, so that the communication with the main line may be effected with safety to the Public, and without injury to the Public Railway, or detriment to the traffic thereon.

Issue of final certificate by Government authorizing construction of the work, &c.

IX. On consideration of the whole project of the promoters, of the report of the Commissioners, and of any objections or proposals made by any person or Company interested, it shall be lawful for the Government to declare the undertaking to be a public work, and to direct that the land required for the same be taken under the provisions of Act VI. of 1857, and to require the Collector of the District, or some other Officer specially appointed in that behalf, to take order for the acquisition of such land, in such manner as is provided in that Act. Provided that no such declaration or acquisition shall be made by Government until the promoters of the line have in such manner as Government shall direct deposited, or given sufficient security to pay when required such sum as may be awarded under the provisions of the said Act VI. of 1857, or of this Act, to the Government or to any persons having rights or interest in the land so taken.

Collector to take order for the acquisition of the land.

X. The Collector or other Officer aforesaid who has been required to take order for the acquisition of land under this Act shall proceed to do so in the manner provided for by Act VI. of 1857, and all proceedings connected with such acquisition and all questions arising therefrom shall be regulated and dealt with according to the provisions of that Act. All payments made by the Collector or other Officer aforesaid by way of compensation under the said Act shall be paid out of funds to be provided for the purpose by the promoters of the line.

Land taken may include land for stations and other necessary buildings.

XI. Any land taken under this Act may in addition to the land required for the actual line, include land required for Railway Stations or any necessary buildings, or for the accommodation of Passengers or Goods, or for any work or purpose immediately connected with the undertaking.

XII. Every line of communication for the construction of which land shall be taken under this Act shall be available to the Public for the conveyance of passengers and goods by such engines, carriages, boats, or other means of transport as are ordinarily employed on the line, or are necessary for its scope and object. And if the said line be a Railway or Tramroad, the owners or lessees of the same shall be bound to supply and use such means of locomotion, as, regard being had to the purposes for which the line was formed, may be adequate to the public wants; and such owners or lessees may demand from the public, fares not exceeding such rates as shall be laid down by such owners or lessees with the sanction of Government.

Line to be available to the Public.

XIII. With the sanction or under the direction of the Government, every line of communication under this Act may also be made available to persons other than the owners or lessees, for the conveyance of goods along the line by the engines, carriages, boats, or other means of transport, of such other persons, upon payment of tolls to be fixed from time to time by such owners or lessees, with the approval of the Government. Provided that such engines, carriages, boats, or other means of transport shall be suitably and properly constructed and be in serviceable condition, and that the employment thereof shall be subject to such rules as such owners or lessees, with the approval of the Government, may frame. In the event of the line being a Branch Railway or Tramroad of the same gauge as, or forming a junction with a Public Railway, the employment of such engines or carriages as aforesaid shall also be subject to such rules as by this Act apply to engines and carriages of the private Company communicating with the main Railway and the traffic carried on therewith.

Line may also be made available to other than owners or lessees for conveyance of goods by the carriages and engines of such other persons.

XIV. If the owners or lessees of any such line of communication, or any persons entitled to convey Passengers or Goods thereon, shall levy or attempt to levy for the conveyance of Passengers or Goods, or for the passage of engines, carriages, boats, or other means of transport, any rates of toll or other charges higher or other than those sanctioned by the Government, such owners, lessees, or other persons so offending shall, for each offence, be liable to a penalty of fifty Rupees for each engine, carriage, boat, or other means or transport so employed. If such owners or lessees or other persons aforesaid shall not supply suitable means of transport for the conveyance of Passengers and Goods in such manner, and within such time as may be directed by the Government, they shall be liable to a penalty not exceeding one hundred Rupees a day, for each day's default.

Penalty for levying unauthorized tolls.

And for not supplying suitable means of transport.

XV. The Government may, at any time within four years from the commencement of the construction of a line of communication under this Act, direct the promoters to construct along the line such culverts, bridges, tunnels, drains, or other works as may be considered by Government to be necessary to give or continue to the public any roads, or rights of way, or easements, or the use of any water theretofore available, and to make due provision for the irrigation and drainage of the country, so as to prevent the same from being impeded or unnecessarily altered by the construction of the said line of communication. If default be made in complying with any directions given under the provisions of this Section, the Government may stop the works on such line of communication.

Construction of Bridges, Tunnels, &c.

XVI. If, in any case, a Public Railway Company shall not agree to effect the junction between their line of Railway and a Branch line of Railway proposed by promoters under this Act to be of the same gauge as the main Railway, the Government, on the application of such promoters, and on being satisfied that the junction may be made with safety to the public, and without injury to the main Railway or detriment to the traffic thereon, may direct the Public Railway Company to form the junction, and to do all such acts, and to lay down such additional lines of side rails, points, and crossings as may be necessary for effecting the junction applied for. Provided that the expense of forming such junction, and of doing such acts, and of laying down such additional lines of rails, points, or crossings, and of keeping in repair and renewing the same, shall be defrayed by the promoters of the Branch Railway, who shall pay or give security for paying the sums that may be

When Government may order junction between the main and branch line.

required for the purposes aforesaid, when and as directed by the Government. Provided further, that no such Branch Railway shall run parallel to the Public Railway, and that it shall be lawful to the Government at any time to suspend or withdraw a direction given for effecting a junction between a Public Railway and a Branch Line, if it appears to the Government that such junction is likely to prove dangerous to the public or injurious to the Public Railway or detrimental to the traffic thereon.

Appointment of Inspector.

Penalty for obstructing Inspector.

XVII. The Government may appoint an Inspector to inspect any line of communication constructed under this Act, and to inspect any engines, carriages, boats, or other means of transport used thereon for conveyance of passengers or goods. The owners and lessees of such line and any persons entitled to convey passengers or goods thereon and their servants and agents respectively, shall be bound to afford to every Inspector all reasonable facility for the Inspection, and all such information as may be reasonably required by him. Whoever shall obstruct any such Inspector in the execution of his duty, or shall neglect to give him such information as he may reasonably require from him, shall be liable for each offence to a penalty not exceeding one hundred Rupees, in addition to any other punishment to which he may be liable by law.

Government may, on report of Inspector, order the traffic along the branch line to be discontinued.

XVIII. If it appears to the Government, upon the report of an Inspector upon any line of communication constructed under this Act, that traffic cannot be carried on without danger to the public, or that rules adequate to the protection of the public, under the provisions of this Act, have not been framed and put in force, the Government may, by notification in the *Bombay Gazette* order that all traffic be discontinued upon that line. Any person or Company who, after such notice, shall use any engine, carriage, boat, or other means of transport for the purpose of traffic on that line, shall be liable to a penalty of five hundred Rupees for every day during which such engine, carriage, boat, or other means of transport shall be used.

Act XVIII. of 1854.

XIX. The provisions of Act XVIII. of 1854, shall apply to all lines of communications constructed under this Act, so far as such provisions may be applicable to each case.

Saving of right to mines in land taken under this Act or under Act VI of 1857.

XX. Whenever, either before or after the passing of this Act, land shall have been or shall be taken under Act VI. of 1857, and whenever land shall be taken under the provisions of this Act for the construction of any line of communication, the taking thereof shall not (unless compensation for the same shall have been expressly allowed in the award made in favour of the persons interested in the land) be held to convey or include the right to any mines of coal, or other minerals lying under such land, except only such parts thereof as shall be necessary to be dug or carried away or used in the construction of the works.

Working of mines included in the land taken for the Railway.

XXI. If the owner, lessee, or occupier of any mines of coal or of any other mineral lying immediately under any Railway, Tramway, Road, or Canal, or within forty yards therefrom, shall work the same, it shall be competent to the Government, on the application of the proprietor or lessee, or other person entitled to the use of such Railway, Tramway, Road, or Canal, to require such person so working the mine to work the same so as not to endamage the Railway, Tramway, Road, or Canal aforesaid, and to construct the works necessary to make them safe. Provided that compensation shall be awarded to such owner, lessee, or occupier, in the manner provided for in Act VI. of 1857, for any loss sustained by him from being compelled to abandon or alter his mode of working the mine, and also for any necessary works constructed by him (when so required as aforesaid) in order to prevent damage to such Railway, Tramway, Road, or Canal.

Construction.

XXII. In the construction of this Act, unless when a contrary intention appears from the context, words in the singular number shall include the plural, and words in the plural shall include the singular, and the expression "line of communication" shall include any Railway, Tramroad, common Road, or Canal.

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS.

A Bill to promote the construction of lines of communication as feeders to Railways, High Roads, Navigable Rivers, and Canals, was recently introduced into the Council of the Lieutenant Governor of Bengal, for the purpose of making Laws and Regulations.

The Government of Bombay, considering that a similar Bill might with propriety be introduced into this Presidency, invited the Revenue Commissioners, Northern and Southern Divisions, and the Chamber of Commerce, to submit their opinions, and any suggestions that they might have to make on the expediency of introducing the provisions of the Calcutta Bill into the Bombay Council.

The Chamber of Commerce in reply expressed their opinion that the Bill appeared to them simple, and admirably adapted to promote the object in view.

The Revenue Commissioners were both in favour of the Bill, recommending only some slight alterations.

The accompanying Bill has been accordingly framed from the Calcutta Act, embodying the alterations proposed by the Revenue Commissioners.

By order of His Excellency the Governor in Council,

L. H. BAYLEY,

Deputy Secretary to Government.

Poona, 5th August 1862.

मुंबई येथील लेजिस्लेटिव खात्यांत चाललेले कामाचें प्रोसिडिंग.

बंदेगान आली नवाब मुस्तताब हजरत आनरबल गवरनर साहेब बाहादूर जंजिरे मुंबई यांचे कानूं व कायदे करण्या विषयींचे कौन्सिलाचे नियमा प्रमाणे खालीं लिहिलेला आक्टाचा मसुदा हेतूंचे व कारणांचे तपशिला सुद्धां प्रसिद्ध केला असे.

रेलवे[1] वर व हमरस्त्यांवर व नाव्य नद्यांवर व कालव्यांवर माल वगैरे येई असे मार्ग बांधण्याचे कामास उत्तेजन देण्या विषयींचे आक्टाचा मसुदा.

उद्देश.

रेलवेवर व हमरस्त्यांवर व नाव्य नद्यांवर व कालव्यांवर माल वगैरे येण्यास उपयोगी पडत असे मार्ग मंडळीस किंवा कोणी मनुष्यास बांधतां यावे आणि त्या कामासाठीं जमीन जरूर असेल ती त्या मंडळीस किंवा मनुष्यास घेतां यावी या बाबद योग्य ठराव करणे जरूर आहे आणि; तसे मार्ग बांधून तयार झाले म्हणजे त्यांचा योग्य रितीने बंदोबस्त ठेवण्या बाबद नियम ठरविणे योग्य आहे यास्तव खालीं लिहिल्या प्रमाणे ठरविलें आहे:—

मार्गासाठीं जमीन जरूर असेल तिजबद्दल अर्ज करण्याची रीति वगैरे.

१. कोणतेही रेलवेवर किंवा हमरस्त्यावर किंवा नाव्य नदीवर किंवा कालव्यावर माल येण्यास उपयोगी पडे असा मार्ग दुसरे मनुष्यांचे जमिनींतून आपले खर्चाने या आक्टा अन्वयें बांधण्याची कोणी मनुष्याची किंवा मंडळीची इछा असेल तेव्हां सदर्हू प्रकारचे मार्गासाठीं जमीन जरूर असेल ती सन १८५७ चे ६ वे आक्टांतील ठरावा अन्वयें सार्वजनिक कामा करितां ह्मणून घ्यावी असा लेखी अर्ज सर्कारास त्या मनुष्याने किंवा मंडळीने करावा. सदर्हू प्रकारचा मार्ग बांधण्या पासून कोणकोणते फायदे होतील त्यांचा तपशील आणि तो मार्ग किती लांब व कसा जाईल हें आणि लोखंडी सडकेस किंवा हमरस्त्यास किंवा नाव्य नदीस किंवा कालव्यास कोठें जाऊन मिळेल तें आणि ज्या [2]टर्मिनस पासून किंवा जागे पासून तो मार्ग न्यावयाचा असेल तो टर्मिनस किंवा ती जागा आणि तो मार्ग बांधण्याचे खर्चाचा अंदाज आणि तो मार्ग बांधण्यासाठीं व त्या मार्गाने माल वगैरे आणण्या नेण्या साठीं पैका लागेल तो कोणते रितीने पुरविण्याचा इरादा असेल तो सदर्हू प्रकारचे अर्जांत लिहिला पाहिजे.

जमिनीवर जाण्याचा अधिकार देण्याविषयीं दाखला देण्यास किंवा मोजणी करण्यासाठीं अंमलदार नेमण्यास सर्कार मुखत्यार आहे.

२. मार्ग बांधण्याचे कामांत पुढारी लोकांस मदत करणे योग्य आहे याविषयीं आणि तो मार्ग बांधण्याचें व त्या मार्गाने माल वगैरे आणण्या नेण्याचें व त्यांची चांगली मरामत ठेवण्याचें त्यांस सामर्थ्य आहे याविषयीं सर्कारची खात्री होईल तर मोजणी करण्यासाठीं व उंची व सखलपणा मोजण्यासाठीं सदर्हू प्रकारचे जमिनीवर त्यांस स्वतः जाण्याचा व त्यांचे जे चाकर किंवा मुखत्यार सरकार मंजूर करील त्यांस त्या जमिनीवर जाण्याचा अधिकार आहे अशो मजकुराचा सरकाराने दाखला द्यावा. जमीन पाहिजे असेल ती मोजण्याचा व झाडें व रान वाढलें असेल तें कापण्याचा व धारलेला मार्ग दर्शविण्यासाठीं दृष्टीस पडत अशा निशाण्या लावण्याचा अधिकार पुढारी मनुष्यांस व सदर्हू प्रमाणे मंजूर केलेले त्यांचे चाकरांस व मुखत्यारांस सदर्हू प्रकारचे दाखल्या वरून आहे. परंतु मालकाचे अनुमता वांचून कोणतेही घरांत किंवा कुडलेले वाड्यांत व शिरण्याचा किंवा पीक कापण्याचा किंवा त्यास नुकसानी करण्याचा किंवा कोणतेही मालमिळकतीस इतर रितीने नुकसानी करण्याचा किंवा तिचा नाश करण्याचा अधिकार त्यांस नाहीं. सदर्हू प्रकारचे दाखल्या वरून मोजणी करणे ती सर्कारांतून नेमलेले अंमलदाराने

१ रेलवे ह्मणजे लोखंडी सडक.
२ टर्मिनस ह्मणजे शेवट.

केली पाहिजे असा सर्कार हुकूम करील तर तसे अंमलदाराने ती करावी आणि अशा प्रसंगीं मोजणीचे खर्चाचा सर्काराने अंदाजा केला असेल तितकी रकम सर्कार फर्मावील त्या वेळीं व त्या जागीं सदर्हू प्रकारचे मार्गाचे पुढारी मनुष्यांनीं दिली पाहिजे किंवा अमानत ठेवली पाहिजे आणि फर्माविल्या प्रमाणे ती रकम जों पर्यंत देण्यांत किंवा अमानत ठेवण्यांत न येईल तों पर्यंत सदर्हू प्रकारचा दाखला अमलांत येणार नाहीं.

कमिशनरांची नेमणूक.

३. सदरील शेवटले कलमांतील ठरावा अन्वयें दाखला दिला असेल त्या प्रमाणे मोजणी करून ती पुरी झाली म्हणजे त्या मोजणीचे तपशिलावर नकाशे व जें काम करण्याचा बेत केला असेल त्याचा सर्व तपशील व तीं कामें करण्याचे खर्चाचा अंदाजा केला असेल तो पुढारी मनुष्यांनीं सर्कारास पाठवावा. सदर्हू प्रकारचे नकाशे व अंदाजे पोंचल्यावर तीं कामें धारल्या प्रमाणे करणे योग्य आहे आणि पुढारी लोकांस ती कामें करण्याचें सामर्थ्य आहे अशी सर्कारची खात्री होईल तर त्या कामा बाबद आणि जमीन जरूर असेल त्या जमिनीवर ज्या मनुष्यांचा हक्क किंवा संबंध असेल त्या मनुष्यांची किंवा धारलेले कामा पासून ज्या मनुष्यांस कोणतेही रितीने इजा होत असेल त्यांची जी हरकत किंवा जें म्हणणे असेल त्या बाबद आखरचा रिपोर्ट करण्यासाठीं एक किंवा अधिक कमिशनर सर्काराने नेमावे. सदर्हू प्रकारचे कमिशनर पाठविण्या साठीं किती खर्च लागेल त्याचा अंदाजा सर्काराने करावा व सर्काराने हुकूम केला तर सदर्हू प्रकारचे कमिशनर आपलें काम करूं लागल्या पूर्वी त्या खर्चाची रकम पुढारी लोकानीं दिली पाहिजे किंवा अमानत ठेवली पाहिजे.

जमिनी जरूर असतील त्यांवर हक्क संबंध असणारे मनुष्यांकरितां जाहीरनामा.

४. धारलेले मार्गाचा तपशील पुढारी लोकानीं आपले अवल अर्जांत लिहिला असेल तो दाखल करून एक जाहीरनामा सदर्हू प्रमाणें नेमलेले कमिशनरानी सर्कारी गाझेटांत प्रसिद्ध करावा. त्या जाहीरनाम्यांत खालीं लिहिलेला मजकूर असावा, म्हणजे पुढारी लोकांचीं नावें त्यांत असावीं व धारलेला मार्ग पाहून रिपोर्ट करण्याचा आमचा इरादा आहे हें आणि ज्या जमिनी घ्यावयाच्या त्यांवर ज्या मनुष्याचा हक्क किंवा संबंध असेल त्यांणी किंवा मार्ग बांधल्याने ज्यांचे हक्कसंबंधास प्रत्यक्ष किंवा पर्यायाने व्यत्यय येत असेल त्यांणी जाहीरनामा प्रसिद्ध झाल्याचे तारिखेपासून साठ दिवसांचे आंत आपणास जी हरकत घेणे असेल ती जाहीर करावी हें त्या जाहीरनाम्यांत असावें. धारलेला मार्ग ज्या ज्या जिल्ह्यांतून जावयाचा असेल त्या त्या जिल्ह्यांतील मुख्य दिवाणी कोर्टांत व माजिस्ट्रेटाचेहि कोर्टांत सदर्हू प्रकारचे जाहीरनाम्याची एक एक नकल लावावी आणि ज्या मुख्य पोलिस ठाण्याचे हुकुमतीचे हद्दींत धारलेला मार्ग असेल त्या ठाण्यांतही लावावी आणि ज्या बाजारांतून किंवा हाटांतून किंवा त्याचे अगदीं जवळून मार्ग नेण्याचें धारलें असेल तसें बाजाराचे किंवा हाटाचे प्रसिद्ध भागावरही सदर्हू प्रकारचे जाहीरनाम्याची नकल लावावी.

धारलेले मार्गाविषयीं हरकत असेल ती कशी जाहीर करावी वगैरे.

५. कोणी मनुष्य हजर होईल आणि धारलेला मार्ग बांधण्याविषयीं माझी हरकत आहे म्हणून जाहीर करील तर त्या मनुष्याची तकरार ऐकावी असा त्या मनुष्यास हक्क आहे किंवा नाहीं याचा निश्चय कमिशनरानीं प्रथम करावा. त्या मनुष्यास सदर्हू प्रकारचा हक्क आहे असें कमिशनरानीं ठरविलें तर धारलेला मार्ग बांधण्याविषयीं आपणांस ज्या हरकती असतील त्या सदर्हू प्रमाणे ठरविलेले मुदतींत त्या मनुष्याने कमिशनरास लिहून द्याव्या आणि तो मार्ग दुसरेकडून नेण्याविषयीं किंवा इतर कशाविषयीं आपणास योग्य वाटेल तो मजकूर जाहीर करावा. मार्ग दुसरेकडून नेण्याविषयीं त्याचें म्हणणे असेल तर कोठून न्यावा याचा तपशील त्याणे सांगितला पाहिजे. मग दुसरेकडून नेल्याने ज्या जमिनींतून तो जाईल त्या जमिनीवर हक्क किंवा संबंध असणारे मनुष्यांस सदर्हू प्रमाणे मार्ग फिरवून नेण्याविषयीं या आक्टाचे ४थे कलमांत सांगितल्याप्रमाणे जाहिरात देण्याचें कमिशनरांस योग्य वाटेल तर त्याप्रमाणे त्याणी जाहिरात द्यावी आणि सदर्हू प्रमाणे फिरविलेले मार्गांत जी जमीन येत असेल ती दर्शविण्यासाठीं दृष्टीस पडत अशा निशाण्या लावण्याचा अधिकार आणि या आक्टाचे २रे कलमाअन्वयें दिलेले दाखल्या वरून ज्या रीतीने मोजणी करितां येत्ये त्या रितीने सदर्हूप्रमाणे फिरलेले मार्गास जी जमीन जरूर असेल तिची मोजणी करण्याचा अधिकार पुढारी लोकांस द्यावा.

६. कोणी मनुष्य या आक्टांतील ठरावा अन्वयें मार्गाची मोजणी कायदेशीर रितीनें करीत असेल किंवा निशाण्या लावीत असेल त्यास कोणी मनुष्य अडथळा किंवा हरकत करील तर त्यास तसें करूंनको ह्मणून ताकीद द्यावी आणि त्यानंतर तो अडथळा किंवा हरकत करील तर त्यास त्या गुन्ह्या बद्दल कायद्या अन्वयें जी इतर शिक्षा व्हावयाची त्या शिक्षे खेरीज तो आणखी शंभर रुपये दंडास पात्र होईल. मोजणीस हर कत केल्यास शिक्षा होईल ती.

७. ४ थे कलमांत सांगितलेला जाहीरनामा त्याच कलमांत सांगितल्या प्रमाणे प्रसिद्ध केल्या पासून कमींत कमीं साठ दिवस झाल्या नंतर धारलेला मार्ग किंवा फिरविलेला मार्ग पाहाण्यासाठीं कमिशनरानीं जावें किंवा लोकांस अधिक हितावह होईल असा इतर मार्ग आपले नजरेस येईल तो पाहाण्यासाठीं जावें आणि जरूर असेल ती चौकशी केल्या नंतर त्या सर्व प्रकरणा बाबद सर्कारास रिपोर्ट करावा. कमिशनरानीं पाहून आखरचा रिपोर्ट करावा.

८. धारलेला मार्ग पब्लिक रेलवेवर माल वगैरे आणण्यासाठीं करावयाचा असेल तर पुढारी लोकानी केलेले अवल अर्जीची नकल त्या रेलवे कंपनीकडे सरकारानें पाठवावी आणि या आक्टांतील ठरावा अन्वयें केलेली मोजणी व नकाशे व कमिशनरांचे रिपोर्ट सदर्हू प्रकारचे रेलवे कंपनीस पाहाण्यास मिळतील. नवीन मार्गानें आपले रेलवेवर माल यावयाचा तो घेण्यासाठीं जरूर असतील तसे सैडिंग किंवा धक्के किंवा वखारी बांधण्या विषयीं आपणास हरकत असेल ती सदर्हू रेलवे कंपनीनें जाहीर करावी. आणि नवीन मार्ग त्राच रेलवे किंवा ट्रामवे असेल आणि तो पब्लिक रेलवे इतकाच रुंद करावयाचा असेल आणि पब्लिक रेलवेशीं तो मिळवावयाचा असेल तर तो मार्ग बांधण्याचे रितीविषयीं आपणास हरकती असतील त्या जाहीर कराव्या आणि त्या मार्गानें कोणते शर्तीनिशीं पुढें माल आणला नेला असतां लोकांचे सुरक्षितपणास जोखीम न होई व पब्लिक रेलवेस नुकसानी न होई किंवा त्यावर गाड्या फिरण्यास हरकत न होई असे रितीनें त्या पब्लिक रेलवेशीं नवीन मार्ग मिळवितां येईल त्या शर्ती पब्लिक रेलवे कंपनीनें जाहीर कराव्या. रेलवे कंपनीच्या हरकती व तिचें म्हणणें.

९. पुढारी लोकांनी जें काम उभारलें असेल त्या सर्व कामाचा व कमिशनरांचे रिपोर्टांचा व संबंध असणारे मनुष्याच्या किंवा कंपनीच्या हरकती किंवा ह्मणणी असतील त्यांचा विचार करून तें काम सार्वजनिक आहे असें ठरविण्याचा अधिकार सरकारास आहे आणि त्या कामासाठीं जमीन जरूर असेल ती सन १८५७ चे ६ वे आक्टांतील ठरावा प्रमाणे घ्यावी असें फरमाविण्याचा आणि त्या आक्टांत सांगितलेले रिती प्रमाणे ती जमीन घेण्यासाठीं तजवीज करण्या विषयीं जिल्ह्याचे कलेक्टरास किंवा त्याच कामासाठीं नेमलेले इतर मनुष्यास फरमाविण्याचा अधिकार सरकारास आहे. परंतु असें ठरविलें आहे कीं सन १८५७ चे ६ वे आक्टांतील किंवा या आक्टांतील ठरावा अन्वयें सर्कारास किंवा सदर्हू प्रमाणे घ्यावयाचे जमिनीवर ज्या मनुष्यांचा हक्क किंवा संबंध असेल त्या मनुष्यांस ज्या रकमा देण्याच्या ठरतील त्या रकमा मार्ग बांधण्याचे कामांतील पुढारी लोकांनीं सरकार फरमावील त्या रितीनें अमानत ठेवल्या वांचून किंवा मागितल्या असतां त्या अदा करण्या विषयीं पूर्ता जामीन दिल्या वांचून सर्कारानें सदर्हू प्रकारचा ठराव करूंनये किंवा जमिनी घेऊं नये. काम बांधण्याचा अधिकार देण्याविषयीं सरकारानें आखरचा दाखला द्यावा वगैरे.

१०. या आक्टा अन्वयें जमीन घेण्या बाबद तजवीज करण्याविषयीं ज्या कलेक्टरास किंवा सदर्हू प्रकारचे इतर अंमलदारास फरमाविलें असेल त्याणें सन १८५७ चे ६ वे आक्टांत सांगितलेले रिती प्रमाणें तें काम करण्यास लागावें. सदर्हू प्रमाणे जमीन घेण्या संबंधी काम चालविणें तें त्या आक्टांतील ठरावा प्रमाणे चालवावें व त्या बाबद तकरारी निघतील त्या सर्वांचा निकालही त्या आक्टांतील ठरावा प्रमाणे करावा. सदर्हू आक्टा अन्वयें मोबदल्या बद्दल जो पैका कलेक्टरानें किंवा सदर्हू प्रकारचे इतर अंमलदारानें अदा करावयाचा तो मार्ग बांधण्याचे कामांतील पुढारी लोकांनी पैका दिला असेल त्यांतून अदा करावा. जमीन घेण्याविषयीं कलेक्टरानें तजवीज करावी.

११. या आक्टा अन्वयें जमीन घ्यावयाची तींत सदर्हू प्रकारचे मार्गास वास्तवीक जितकी जमीन जरूर असेल तिज खेरीज आणखी रेलवे स्टेशना साठीं किंवा इतर जरूरीचे इमारती साठीं किंवा उतारू लोकांचे किंवा मालाचे सोईसाठीं किंवा त्या मार्गा संबंधीच्या कोणतेही कामासाठीं किंवा कारणासाठीं जी जमीन जरूर असेल ती घेण्याचा अधिकार आहे. जमीन घ्यावयाची तींत स्टेशनासाठीं व इतर जरूरीच्या इमारतीसाठीं जमीन जरूर असेल तीही घ्यावी.

मार्ग सर्व लोकांस खुला असावा.

१२. जो मार्ग बांधण्यासाठीं या आक्टा अन्वयें जमीन घेतली असेल त्या मार्गावर ज्या यंत्रांच्या किंवा गाड्यांच्या किंवा बोटींचा किंवा इतर वाहनांचा सामान्यतः उपयोग करीत असतील किंवा जीं त्या मार्गाचा हेतु सिद्धीस जाण्यासाठीं अवश्य असतील त्या यंत्राने किंवा गाड्याने किंवा बोटीने किंवा इतर वाहनाने उतारू किंवा माल आणण्यानेण्या साठीं तो मार्ग सर्व लोकांस खुला असावा आणि तो मार्ग रेल रोड किंवा ट्राम रोड असेल तर त्याचे मालकांनीं किंवा पट्टेदारानीं खालीं लिहिल्या प्रमाणे केलें पाहिजे ह्मणजे, ज्या कारणासाठीं तो मार्ग बांधला असेल त्यावर नजर देऊन लोकांस जरूर असेल त्या प्रमाणे गाड्या ओढण्याचीं साधने पुरवून त्यांचा उपयोग केला पाहिजे. आणि सर्कारचे मंजुरीने सदर्हू प्रकारचे मालक किंवा पट्टेदार जे भाड्याचे दर ठरवितील त्या दरांपर्यंत भाडें लोकां अवळून मागण्याचा त्यांस अधिकार आहे.

मालकां खेरीज किंवा पट्टेदारां खेरीज इतर मनुष्यास आपले गाड्यांतून व यंत्रांतून माल आणण्या नेण्यासाठीं त्या मार्गाचा उपयोग करूं द्यावा.

१३. सर्कारचे मंजुरीने मालक किंवा पट्टेदार वेळोवेळीं [1]टोल ठरवितील तें इतर मनुष्यानी दिले असतां त्या इतर मनुष्यांस आपले यंत्रानी किंवा गाड्यांनी किंवा बोटीनीं किंवा इतर वाहनानीं माल या आक्टा अन्वयें बांधलेले मार्गा वरून आणण्या नेण्यासाठीं सर्कारचे मंजुरीने किंवा हुकुमाने त्या मार्गाचा उपयोग करूं द्यावा. परंतु असें ठरविलें आहे कीं सदर्हू प्रकारचीं यंत्रें किंवा गाड्या किंवा बोटी किंवा इतर वाहने योग्य रितीने व असावीं तशीं तयार केलेलीं असावीं व तीं कामास लायक अशे स्थितींत असावीं. आणि त्यांचा उपयोग करणे तो सर्कारचे मंजुरीने सदर्हू प्रकारचे मालक किंवा पट्टेदार कानूं करतील त्या कानूं प्रमाणे करावा. सदर्हू प्रकारचा मार्ग ब्रांच रेलवे असून किंवा ट्राम रोड असून तो पब्लिक रेलवे इतका रुंद असेल किंवा पब्लिक रेलवेशीं मिळविलेला असेल तेव्हां सदर्हू प्रकारचे यंत्रांस किंवा गाड्यांस खालीं लिहिलेल्या कानूंही लागू आहेत म्हणजे मेन रेलवेवर खानगी कंपनीचीं यंत्रें व गाड्या येत असतील व त्यांतून माल येतजात असेल त्यांस या आक्टा वरून ज्या कानूं लागू केल्या असतील त्या कानूंही लागू आहेत असें समजावें.

जे टोल घेण्याचा अधिकार नसेल ते घेतले असतां शिक्षा होईल ती.

१४. सदर्हू प्रकारचे मार्गाचे मालक किंवा पट्टेदार अथवा त्या मार्गा वरून उतारू किंवा माल आणण्या नेण्याचा ज्या मनुष्यांस अधिकार असेल तीं मनुष्यें उतारू किंवा माल नेण्या बाबद अथवा यंत्रें किंवा गाड्या किंवा बोटी किंवा इतर वाहने जाण्या बाबद सर्कारानें जो टोलाचा दर किंवा इतर कर ठरविला असेल त्याहून अधिक टोल किंवा इतर कर घेतील तर सदर्हू प्रमाणे गुन्हा करणारे मालक किंवा पट्टेदार किंवा इतर मनुष्यें सदर्हू प्रकारचे प्रत्येक गुन्ह्यासाठीं प्रत्येक यंत्राबद्दल किंवा गाडीबद्दल किंवा बोटी बद्दल किंवा इतर वाहनाबद्दल पनास रुपये पर्यंत दंडास पात्र होतील. सदर्हू प्रकारचे मालक किंवा पट्टेदार किंवा सदर्हू प्रकारचीं इतर मनुष्यें सर्कार फरमावील त्या रितीने व त्या वेळांत उतारू व माल नेण्या आणण्याचीं योग्य साधने न पुरवितील तर जितके दिवस पर्यंत ते न पुरवितील तितके दिवस पर्यंत ते दररोज शंभर रुपये पर्यंत दंडास पात्र होतील.

आणि नेण्या आणण्याचीं योग्य साधने न पुरविलीं तर शिक्षा होईल ती.

पूल, विवरमार्ग वगैरे बांधण्याबाबद.

१५. या आक्टा अन्वयें मार्ग बांधण्यास सुरू झाल्या पासून ४ वर्षांचे आंत कोणतेही वेळीं त्या कामाचे पुढारी लोकांस खालीं लिहिल्याप्रमाणे हुकूम करण्याचा अधिकार सरकारास आहे. ह्मणजे रस्ते व मार्गाचे हक्क किंवा [2]ईझमेंटें किंवा लोकांस पूर्वी पाणी मिळत असेल तें मिळण्या साठीं किंवा त्यांकडे चालविण्यासाठीं त्या मार्गावर आपणास योग्य वाटतील तशीं [3]कलवर्टें व पूल व विवरमार्ग व नळ किंवा इतर कामें बांधण्या विषयीं हुकूम करण्याचा आणि सदर्हू प्रकारचा मार्ग बांधल्याने पाटांस हरकत न व्हावी किंवा कारणा वांचून त्यांत फेरफार न व्हावा असा पाण्याचे पाटा बाबद व मोऱ्यांबाबद योग्य बंदोबस्त करण्या विषयीं हुकूम करण्याचा अधिकार सर्कारास आहे. या कलमांतील ठरावा अन्वयें केलेले हुकुमा प्रमाणे न चालल्यास त्या मार्गावरील कामे बंद करण्यास सर्कार मुखत्यार आहे.

---

१ टोल ह्मणजे दस्तुरी.

२ ईझमेंट ह्मणजे दुसऱ्याचे जमिनींतून दुसऱ्यास भोगवट्यावरून वगैरे जाण्यायेण्याचा किंवा पाणी जाण्याचा हक्क असतो तो.

३ कलवर्ट ह्मणजे कमाणदार नळ.

१६. पुढारी लोकांनीं या आक्टा अन्वयें जो ब्रांच रेलवे बांधण्याचा इरादा केला असेल तो मेन रेलवे इतका रुंद असून पब्लिक रेलवे कंपनी आपले रेलवेस तो लावण्यास राजी न होतील तर त्या पुढारी लोकांनी सर्कारास अर्ज केला असतां आणि तो ब्रांच रेलवे मेन रेलवेस लावला असतां त्या पासून लोकांस जोखीम होणार नाहीं व मेन रेलवेस नुकसानी होणार नाहीं किंवा त्या रेलवेवर गाड्या चालण्यास हरकत होणार नाहीं अशी सर्कारची खात्री होईल तर त्या प्रमाणे तो रस्ता लावण्या विषयीं आणि तो रस्ता लावण्याबाबद जीं कामें करणे जरूर असेल तीं करण्या विषयीं व सैड रेलीच्या आणखी लैनी व पाइंट व क्रासिंग करणे जरूर असतील तीं करण्या विषयीं त्या पब्लिक रेलवे कंपनीस हुकूम करण्याचा अधिकार सरकारास आहे. परंतु असें ठरविलें आहे कीं मेन रेलवेस ब्रांच रेलवे सदर्हू प्रमाणे मिळविण्याचा खर्च व सदर्हू प्रकारचीं कामे करण्याचा खर्च व रेलीच्या आणखी लैईन व पाइंट व क्रासिंग्स करण्याचा खर्च ब्रांच रेलवेचे पुढारी लोकांनी दिला पाहिजे. सदर्हू कारणासाठीं ज्या रकमा जरूर असतील त्या सर्कार फरमावील त्या वेळीं व त्या रितीने त्याणी दिल्या पाहिजेत किंवा देण्या विषयीं जामीन दिला पाहिजे. परंतु असें ठरविलें आहे कीं पब्लिक रेलवेस सदर्हू प्रकारचा ब्रांच रेलवे समांतर असूं नये आणि पब्लिक रेलवेस ब्रांच रेलवे लावला असतां त्या पासून लोकांस जोखीम होईल किंवा पब्लिक रेलवेस नुकसानी होईल किंवा त्या रस्त्यावर गाड्या चालण्यास हरकत होईल असें सर्कारचे नजरेस येईल तर पब्लिक रेलवेस ब्रांच रेलवे लावण्या विषयीं हुकूम केला असेल तो कोणतेही वेळीं महकूब करण्याचा किंवा रद्द करण्याचा सर्कारास अधिकार आहे.

मेन रेलवेस ब्रांच रेलवे लावण्याचा सर्कार हुकूम करील तेव्हां.

१७. या आक्टा अन्वयें बांधलेला कोणताही मार्ग पाहाण्यासाठीं आणि त्या मार्गानें उतारू किंवा माल आणण्या नेण्याचीं यंत्रें किंवा गाड्या किंवा बोटी किंवा इतर वाहनें पाहण्यासाठीं इनस्पेक्टर नेमण्याचा अधिकार सर्कारास आहे. सदर्हू प्रकारचे मार्गाचे मालकांनीं व पट्टेदारानी आणि त्या मार्गानें उतारू किंवा माल आणण्या नेण्याचा हक्क ज्या मनुष्यास असेल त्या मनुष्यानें किंवा त्याचे चाकरानी किंवा मुखत्यारानी त्या इनस्पेक्टरास पाहाण्याचें काम जितकें सुलभ करून देतां येईल तितकें सुलभ करून दिलें पाहिजे आणि जी बातमी वाजवी रितीनें त्यास जरूर असेल ती त्यास दिली पाहिजे. सदर्हू प्रकारचा इन्स्पेक्टर आपलें काम करीत असतां त्यास जो कोणी हरकत करील किंवा आपणा जवळून जी माहिती वाजवी रितीनें मागितली असेल ती देण्यास हयगय करील तो त्या गुन्ह्या बद्दल कायद्या अन्वयें ज्या इतर शिक्षेस पात्र असेल त्या शिक्षे खेरीज आणखी सदर्हू प्रकारचे प्रत्येक गुन्ह्या बद्दल शंभर रुपये पर्यंत दंडास पात्र होईल.

इन्स्पेक्टरांची नेमणूक.

इन्स्पेक्टरास हरकत केली तर शिक्षा होईल ती.

१८. या आक्टा अन्वयें बांधलेले कोणतेही मार्गावरील इनस्पेक्टराचे रिपोर्टा वरून सरकारचे नजरेस असें येईल कीं त्या मार्गा वरून गाड्या आल्या गेल्याने लोकांस जोखीम झाल्या वांचून राहाणार नाहीं किंवा लोकांच्या बच्याव करण्या सारिख्या कानूं या आक्टांतील ठरावा अन्वयें केल्या नाहींत व त्यां प्रमाणे काम चालत नाहीं तर मुंबई येथील सरकारी ग्याझेटांत जाहीरनामा लावून त्या मार्गा वरून जाण्या येण्याचें काम बिलकुल बंद करण्याचा अधिकार सरकारास आहे. सदर्हू प्रकारचा जाहीरनामा लावल्या नंतर कोणी मनुष्य किंवा कंपनी त्या मार्गावर कोणतेंही यंत्र किंवा गाडी किंवा बोट किंवा इतर वाहन चालवील तर जितके दिवस पर्यंत सदर्हू प्रकारचे यंत्राच्या किंवा गाडीच्या किंवा बोटीच्या किंवा इतर वाहनाच्या तो उपयोग करील तितके दिवस पर्यंत दर दिवसास पांचशें रुपये प्रमाणे दंडास तो पात्र होईल.

इनस्पेक्टराचे रिपोर्टा वरून ब्रांच मार्गावर गाड्या वगैरे येण्याजाण्याचें काम बंद करण्यास सरकार मुखत्यार आहे.

१९. सन १८५४ चे १८ वे आक्टांतील ठराव, या आक्टा अन्वयें बांधलेले सर्व मार्गास जितके लागू होण्या सारिखे असतील तितके लागू आहेत असें समजावें.

सन १८५४ चा १८ वा आक्ट.

२०. हा आक्ट ठरल्यापूर्वी किंवा ठरल्यानंतर सन१८५७चे ६वे आक्टाअन्वयें जमीन घेतली असेल किंवा घेण्यांत येईल तेव्हां आणि कोणताही मार्ग बांधण्यासाठीं या आक्टांतील ठरावान्वयें जमीन घेण्यांत येईल तेव्हां त्या जमिनीवर संबंध असणारे मनुष्यांचे तर्फे केलेले फैसल्यांत मोबदला देण्याविषयीं मुद्दाम ठराव असल्यावांचून खालीं लिहिल्याप्रमाणे समजूं नये म्हणजे त्या जमिनींत कोळशांच्या किंवा इतर खाणीं असतील त्याच्या जो भाग मार्ग

या आक्टा अन्वयें किंवा सन १८५७ चे ६ वे आक्टान्वयें घेतलेले जमिनींतील खाणीवरील हक्क राखणे.

बांधण्यासाठीं खणणें किंवा काढून नेणें किंवा कामास लावणें अवश्य असेल तेवढा भाग खेरीज करून त्या खाणीवरील हक्क जमिनी घेतल्यानें येतो असें समजूं नये.

रेलवेसाठीं घेतलेले जमीनींत खाणी असतील त्या खणण्याबाबद.

२१. कोणतेही रेलवेचे किंवा ट्रामवेचे किंवा रस्त्याचे किंवा कालव्याचे खालीं किंवा त्यांपासून चाळीस वारांचे आंत कोळशाची किंवा इतर कोणतीही खाण असेल तिचा मालक किंवा पट्टेदार किंवा उपभोग घेणारा ती खाण खणील तर सदर्हू प्रकारचे रेलवेचे किंवा ट्रामवेचे किंवा रस्त्याचे किंवा कालव्याचे मालकाने किंवा पट्टेदाराने किंवा त्यांचा उपयोग करण्याचा हक्क असणारे इतर मनुष्यानें अर्जी केली असतां त्या रेलवेस किंवा ट्रामवेस किंवा रस्त्यास किंवा सदर्हू प्रकारचे कालव्यास नुकसानी न होई असे रितीनें ती खाण खणावी आणि त्यांस निजोखमी करण्या साठीं जरूर असतील तशीं कामें बांधावीं असा सदर्हू प्रकारचे मनुष्यास हुकूम करण्याचा अधिकार सरकारास आहे. परंतु असें ठरविलें आहे कीं खाण खणण्याचें सोडून देवविल्या बद्दल किंवा खाण खणण्याची रीती बदलल्या बद्दल आणि सदर्हू प्रकारचे रेलवेस किंवा ट्रामवेस किंवा रस्त्यास किंवा कालव्यास जोखीम न होऊं देण्या बद्दल सदर्हू प्रमाणे कामें बांधण्यास सांगितल्या वरून कामें बांधल्या बद्दल सदर्हू प्रकारचे मालकास किंवा पट्टेदारास किंवा उपभोग घेणारास नुकसानी झाली असेल तिचा मोबदला त्यास सन १८५७ चे ६ वे आक्टांत ठरविलेले रीती प्रमाणे दिला पाहिजे.

अर्थ.

२२ या आक्टाचा अर्थ करितांना अन्वयावरून वेगळा अर्थ होत नसेल तेव्हां एक वचनी शब्दांत अनेक वचनी शब्दांचा समावेश होतो आणि अनेक वचनी शब्दांत एक वचनी शब्दांचा समावेश होतो असें समजावें. आणि "मार्ग" या शब्दांत रेलवेचा किंवा ट्राम रोडचा किंवा साधारण रस्त्याचा किंवा कालव्याचा समावेश होतो असें समजावें.

हेतूंचा व कारणांचा तपशील.

रेलवेवर व हम रस्त्यांवर व नाव्य नद्यांवर व कालव्यांवर माल वगैरे येण्यासाठीं मार्ग बांधण्याचे कामास उत्तेजन देण्याविषयींचे आक्टाचा मसुदा, कानूं व कायदे करण्या साठीं बंगालचे लेफटेनेंट गवरनर साहेबांचें कौन्सिल आहे त्यांत अलीकडे गुजारण्यांत आला आहे.

तसाच आक्टाचा मसुदा या इलाक्यांत गुजारणे योग्य आहे असें मुंबई सरकारास वाटल्या वरून कलकत्याचे आक्टाचे मसुद्यांतील ठराव मुंबईचे कौन्सिलांत गुजारण्या विषयीं तुमचें काय अनुमत आहे व ते गुजारणे योग्य आहेत किंवा नाहींत या विषयीं तुमचें काय म्हणणे आहे तें लीहून पाठवा म्हणून उत्तर व दक्षिण तुकड्यांचे रेवेन्यु कमिशनर साहेबांस व चेंबर आफ कामर्स या मंडळीस लिहून पाठविलें होतें.

मसुदा साधा आहे व ज्या हेतूसाठीं मसुदा केला आहे तो हेतु सिद्धीस जाण्यास तो फार योग्य आहे असें चेंबर आफ कामर्स या मंडळीनें आपलें अनुमत लिहून पाठविलें आहे.

मसुदा नीट आहे असें दोन्ही रेवेन्यु कमिशनरांचें मत आहे. परंतु कांहीं फेरफार करण्या विषयीं त्याणीं सुचविलें आहे.

या लगत आक्टाचा मसुदा आहे तो कलकत्ता आक्टा वरून घडलेला आहे व त्यांत रेवेन्यु कमिशनरांचे म्हणण्या प्रमाणे फेरफार केले आहेत.

बमुजिबे हुकूम बंदेगान आलीजनाब मुस्तताब हजरत
आनरबल गवरनर साहेब बाहादूर दर इजलास कौन्सिल.

लिटलटन हालीओक बेली साहेब,
डेपुटी सेक्रेटारी निसबत सरकार यांची सही.

मुकाम पुणें, कौन्सिलची कचेरी.
तारीख ५वी माहे आगस्ट सन १८६२.

(True Translation)

VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Government.

મુંબઈનાં લેજિસ્લેટિવ ખાતાંમાં ચાલેલાં કામનું પ્રોસિડિંગ.

બંદેગાન આલીનવાબ મુસ્તેતાબ હજરત આનરબલ્ ગવરનર સાહેબ બાહાદુર જંજીરે મુંબઇની કાયદા તથા કાનુનો કરનારી કૌંસિલના નિયમ પ્રમાણે હેઠળ લખેલા આક્ટનો મસુદો તેનાં કારણની તથા સબબોની વિગત સાથે પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

*રેલવે ઉપર તથા રાજમાર્ગ ઉપર તથા નાવ્ય નદીઓ ઉપર તથા નેહેરો ઉપર માલ વગેરે આવે તેવા રસ્તા બાંધવાનાં કામને ઉત્તેજન આપવા બાબતના આક્ટનો મસુદો.

રેલવે ઉપર તથા રાજમાર્ગ ઉપર તથા નાવ્ય નદીઓ ઉપર તથા નેહેરો ઉપર માલ વગેરે આવવાને ઉપયોગી પડે તેવા રસ્તા મંડળીને અથવા કોઈ માંણસને બાંધવાનું બને અને તે કામસારૂ જમીનની જરૂર હોય તે જમીન તે મંડળીને અથવા માંણસને લેવાનું બને તે બાબત યોગ્ય ઠરાવ કરવાની જરૂર છે, અને તેવા રસ્તા બંધાઇને તૈયાર થાય એટલે તેઓનો યોગ્ય રીતે બંદોબસ્ત રાખવા બાબત નિયમ ઠરાવવા યોગ્ય છે વાસ્તે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે:— ઉદ્દેસ.

૧. હરકોઈ રેલવે ઉપર અથવા રાજમાર્ગ ઉપર અથવા નાવ્ય નદી ઉપર અથવા નેહેર ઉપર માલ આવવાને ઉપયોગી પડે તેવો રસ્તો બીજાં માંણસની જમીનમાંથી પોતાના ખરચથી આ આક્ટ પ્રમાણે બાંધવાની કોઈ માંણસની અથવા મંડળીની ઇચ્છા હોય ત્યારે સદરહુ પ્રકારના રસ્તા સારૂ જમીનની જરૂર હોય તે સન ૧૮૫૭ ના ૬ ઠ્ઠા આક્ટના ઠરાવ પ્રમાણે સાર્વજનિક કામસારૂ લેવી એ રીતે લખીને તે માંણસે અથવા મંડળીએ સરકારને અરજી કરવી. સદરહુ પ્રકારનો રસ્તો બાંધવાથી કેવા કેવા ફાયદા થશે તેની વિગત, અને તે રસ્તો કેટલો લાંબો અને કાંહાં થઇને જશે અને લોહોડાની સડકને અથવા રાજમાર્ગને અથવા નાવ્ય નદીને અથવા નેહેરને કાંહાં જઇને મળશે અને જે †ટર્મિનસથી અથવા જગાએથી તે રસ્તો લઈ જવો હોય તે ટર્મિનસ અથવા તે જગા અને તે રસ્તો બાંધવાના ખરચનો સુમાર અને તે રસ્તો બાંધવાસારૂ તથા તે રસ્તે માલ વગેરે લાવવો લઈજવાસારૂ નાણું જોઇયે તે જે રીતે પૂરૂં પાડવાનો ઇરાદો હોય તે રીત એ સઘળી વાત તે અરજીમાં લખવી. રસ્તાનેસારૂ જમીનની જરૂર હોય તે બાબત અરજી કરવાની રીતી વગેરે.

૨. રસ્તો બાંધવાનાં કામમાં જે લોકો આગેવાન હોય તે લોકોને મદત કરવી યોગ્ય છે એ બાબત, અને તે રસ્તો બાંધવાની તથા તે રસ્તે માલ વગેરે લાવવા લઈજવાની તથા તેઓની સારી રીતે મરામત રાખવાની તેઓને શક્તિ છે એ બાબત સરકારની ખાત્રી થશે તો માપણી કરવાસારૂ તથા ઉંચાઈ તથા ઉંચાઈ નીચાઈ ભરવાસારૂ તે જમીન ઉપર તેઓએ પોતાની જાતે જવાનો તથા તેઓના જે ચાકરને અથવા મુખત્યારને સરકાર મંજૂર કરશે તેઓને તે જમીન ઉપર જવાનો અધિકાર છે એવા મજકૂરનો સરકારે દાખલો આપવો. જમીન જોઈતી હોય તે માપવાનો અને ઝાડ તથા ઝાડી વધી હોય તે કાપવાનો તથા ધારેલો રસ્તો બતાવવાસારૂ દેખાય તેવી નીશાણીઓ કરવાનો આગેવાન માંણસોને તથા ઉપર કહ્યા પ્રમાણે મંજૂર કરેલા તેઓના ચાકરોને તથા મુખત્યારોને સદરહુ દાખલા ઉપરથી અધિકાર છે. પણ ધણીનાં અનુમત વગર કોઈ ઘરમાં અથવા આડકરીને વાળી લીધેલા વાડામાં પેસવાનો અથવા તૂલ કાપી નાખવાનો અથવા તેને નુકસાન પોંહોંચાડવાનો અથવા માલ મિલકતને બીજી રીતે નુકસાન પોંહોંચાડવાનો અથવા તેનો નાશ કરવાનો અધિકાર તેઓને નથી. જમીન ઉપર જવાનો અધિકાર આપવાનો દાખલો આપવાને અથવા માપણી કરવાસારૂ અંમલદાર નેમવાને સરકાર મુખત્યાર છે.

---

* રેલવે એટલે લોહોડાંની સડક અથવા રસ્તો.

† ટર્મિનસ એટલે છેડો.

સદરહુ દાખલા ઉપરથી માપણી કરવી તે સરકારમાંથી જે અંમલદારને માપણી કરવાસારૂ નેમ્યો હોય તે અંમલદારેજ કરવી એવો સરકાર હુકમ કરે તો તે અંમલદારે કરવી. અને એવે પ્રસંગે સરકારે માપણીના ખરચનો સુમાર કાહાડ્યો હોય તેટલું નાણું સરકાર ફરમાવે તે વખતે અને તે જગાએ તે રસ્તાના આગેવાન માણસોએ આપવું જોઈએ અથવા અનામત મુકવું જોઇયે. અને ફરમાવ્યા પ્રમાણે તે નાણું આપવામાં અથવા અનામત મુકવામાં નહી આવશે ત્યાંહાંસુધી સદરહુ દાખલો અંમલમાં આવશે નહીં.

કમિશનરોની નેમણૂક.

૩. ઉપરની છેલ્લી કલમના ઠરાવપ્રમાણે દાખલો આપ્યો હોય તે પ્રમાણે માપણી થઈ રહે એટલે તે માપણીના વિગતવાર નકાશા તથા જે કામ કરવાનો મનસુબો કર્યો હોય તેની સઘળી વિગત તથા તે કામો કરવાના ખરચનો સુમાર કાહાડ્યો હોય તે આગેવાન માંણસોએ સરકારમાં લખી મોકલવો. સદર્હુ પ્રકારના નકાશા તથા સુમાર આવી પોંહોંચ્યા પછી તે કામો ધાર્યા પ્રમાણે કરવાં યોગ્ય છે. અને આગેવાન લોકોને તે કામો કરવાની શક્તિ છે એવી સરકારની ખાત્રી થશે તો તે કામ બાબત અને જે જમીનની જરૂર હોય તે જમીન ઉપર જે માંણસોનો હક અથવા સંબંધ હોય તે માંણસોની અથવા ધારેલાં કામથી જે માંણસોને કોઈ રીતે ઈજા થતી હોય તેઓની જે હરકત હોય અથવા તેઓ જે વાત કેહેતાં હોય તે બાબત આખરનો રિપોર્ટ કરવા સારૂ એક અથવા વત્તા કમિશનરો સરકારે નેમવા. તે કમિશનરો મોકલવાનો કેટલો ખરચ બેસશે તેનો સુમાર સરકારે કાહાડવો. અને સરકાર હુકમ કરે તો તે કમિશનરો પોતાનું કામ કરવા માંડે તે પેહેલાં તે ખરચની રકમ આગેવાન લોકોએ આપવી, અથવા અનામત મુકવી.

જે જમીનની જરૂર હોય તે જમીન ઉપર જે માંણસોનો હકસંબંધ હોય તેઓને વાસ્તે જાહેરનામું.

૪. ધારેલા રસ્તાની વિગત આગેવાન લોકોએ પોતાની અવલ અરજીમાં લખી હોય તે દાખલ કરીને એક જાહેરનામું સદરહુ પ્રમાણે નેમેલા કમિશનરોએ સરકારી ગ્યાઝેટમાં છપાવીને પ્રસિદ્ધ કરવું. તે જાહેરનામાંમાં આગેવાન લોકોનાં નાંમો, તથા ધારેલો રસ્તો જોઈને રિપોર્ટ કરવાનો હમારો ઈરાદો છે તે વાત અને જે જમીન લેવી છે તે ઉપર જે માંણસોનો હક અથવા સંબંધ હોય તેઓએ અથવા રસ્તો બાંધવાથી જેના હકસંબંધને પ્રત્યક્ષ અથવા પર્યાયથી હરકત પોંહોંચતી હોય તેઓએ જાહેરનામું છપાઈને પ્રસિદ્ધ થયાંની તારીખથી સાઠ દાહાડામાં પોતાને જે તકરાર લેવી હોય તે જાહેર કરવી એ સઘળી વાત લખવી. ધારેલો રસ્તો જે જે જિલ્હામાંથી જવાનો હોય તે તે જિલ્હાની મુખ્ય દિવાની કોર્ટમાં તથા માંજિસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં તે જાહેરનામાંની એક એક નકલ મારવી; અને જે મુખ્ય પોલીસ થાંણાંની હકુમતની હદમાં ધારેલો રસ્તો હોય તે થાંણાંમાં પણ મારવી. અને જે બજારમાંથી અથવા હાટમાંથી અથવા છેક તેની પાસેથી રસ્તો લઈજવાનું ધાર્યું તે બજારના અથવા હાટના પ્રસિદ્ધ ભાગ ઉપર પણ સદરહુ પ્રકારનાં જાહેરનામાંની નકલ મારવી.

ધારેલાં રસ્તાં બાબત હરકત હોય તે શી રીતે જાહેર કરવી તે વગેરે બાબત.

૫. કોઈ માંણસ હાજર થઈને જાહેર કરશે કે ધારેલા રસ્તા બાબત મ્હને હરકત છે તો તે માંણસની તકરાર સાંભળવી એવો તે માંણસનો હક છે કે નહીં તે કમિશનરોએ પેહેલાં નક્કી કરવું. તે માંણસને સદરહુ પ્રકારનો હક છે એવું કમિશનરો ઠરાવે તો ધારેલો રસ્તો બાંધવા બાબત પોતાને જે હરકતો હોય તે ઉપર કહ્યા પ્રમાણે ઠરાવેલી મુદ્દતમાં તે માંણસે કમિશનરને લખી જણાવવી. અને તે રસ્તો બીજી તરફથી લઈ જવા બાબત અથવા બીજા કશા બાબત પોતાને યોગ્ય લાગે તે મંજકૂર જાહેર કરવો. રસ્તો બીજી તરફથી લઈ જવાનું તે કેહેતો હોય તો કાંહાંથી લઈ જવો તેની વિગત તેણે કેહેવી જોઇએ. પછી બીજી તરફથી લઈગયાથી તે જે જમીનમાંથી જશે તે જમીન ઉપર જે માંણસોનો હકસંબંધ હોય તે માંણસોને સદરહુ પ્રમાણે રસ્તો ફેરવીને લઈ જવા બાબત આ આક્ટની ૪થી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે જાહેરખબર આપવાનું કમિશનરોને યોગ્ય લાગે તો તે પ્રમાણે તેઓએ જાહેરખબર આપવી. અને સદર્હુ પ્રમાણે ફેરવેલા રસ્તામાં જે જમીન આવતી હોય તે બતાવવા સારૂ દેખાય તેવી નિશાણીઓ કરવાનો અધિકાર અને આ આક્ટની ૨જી કલમ

પ્રમાણે આપેલા દાખલા ઉપરથી જે રીતે માપણી થઈ શકે તે રીતે સદરહુ પ્રમાણે ફરેલા રસ્તાનેસારૂ જે જમીનની જરૂર હોય તેની માપણી કરવાનો અધિકાર આગેવાન લોકોને આપવો.

માપણીને હરકત કરશે તો શિક્ષા થશે.

૬. કોઈ માંણસ આ આક્ટના ઠરાવ પ્રમાણે રસ્તાની માપણી કાયદાસર રીતે કરતો હોય અથવા નિશાણીઓ કરતો હોય તેને કોઈ માંણસ અટકાવે અથવા હરકત કરશે તો તેને તેમ નહીં કરવાની તાકીદ આપવી. અને ત્યારપછી તે અટકાવ અથવા હરકત કરશે તો તેને તે ગુન્હા બાબત કાયદા પ્રમાંણે જે બીજી થાય તે સિવાય તે વળી સો રૂપિયા દંડને લાયક થશે.

કમિશનરોએ જોઇને આપરનો રિપોર્ટ કરવો.

૭. આ આક્ટની ૪ થી કલમમાં કહેલું જાહેરનામું તેજ કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે પ્રસિદ્ધ કર્યાની તારિખથી ઓછામાં ઓછા સાઠ દિવસ વીત્યાપછી ધારેલો રસ્તો અથવા ફેરવેલો રસ્તો જોવાસારૂ કમિશનરોએ જવું અથવા લોકોને વધારે ફાયદો થાય તેવો બીજો રસ્તો પોતાની નજરમાં આવે તે જોવાસારૂ જવું, અને જરૂર હોય તે પ્રમાણે ચોકસી કરીને તે સઘળી વાત બાબત સરકારને રિપોર્ટ કરવો.

રેલવે કંપનીની હરકતો અને તે કંપની જે વાતો કહે તે વાતો.

૮. ધારેલો રસ્તો પબ્લિક રેલવે ઉપર માલ વગેરે લાવવાસારૂ કરવો હોય તો આગેવાન લોકોએ અવલ જે અરજી કરી હોય તેની નકલ તે રેલવે કંપની ઉપર સરકારે મોકલવી. અને આ આક્ટના ઠરાવ પ્રમાણે કરેલી માપણી તથા નકાશા તથા કમિશનરોના રીપોર્ટ સદરહુ પ્રકારની રેલવે કંપનીને જોવાને મળશે. નવે રસ્તે પોતાની રેલવે ઉપર માલ આવે તે લેવાસારૂ જરૂર હોય તેવા સૈડિંગ અથવા ડકા અથવા વખારો બાંધવા બાબત પોતાને હરકત હોય તે સદરહુ રેલવે કંપનીએ જાહેર કરવી. અને નવો રસ્તો બ્રાંચ રેલવે હોય કે ટ્રામવે હોય અને તે રસ્તો પબ્લિક રેલવેના જેટલોજ પોહોળો કરવો હોય અને પબ્લિક રેલવેને મળવાનો હોય તો તે રસ્તો બાંધવાની રીત બાબત પોતાને જે હરકત હોય તે જાહેર કરવી. અને તે રસ્તે કઈ સરતથી માલ લાવવા લઈ જવાથી લોકોની સહીસલામતીને જોખમ નહીં લાગે તથા પબ્લિક રેલવેને નુકસાંન નહીં પોંહોંચે અથવા તે ઉપર ગાડીઓ ફરવાને હરકત નહીં થાય એવી રીતે તે પબ્લિક રેલવેની સાથે નવો રસ્તો મેળવાય તે સરતો પબ્લિક રેલવે કંપનીએ જાહેર કરવી.

કામ બાંધવાનો અધિકાર આપવા બાબત સરકારે આપરનો દાખલો આપવો તે વગેરે બાબત.

૯. આગેવાન લોકોએ જે કામ કાહાડ્યું હોય તે સઘળાં કામની તથા કમિશનરોના રિપોર્ટની તથા જે માંણસોનો સંબંધ હોય તે માંણસોની અથવા કંપનીની હરકતો હોય તે હરકતોનો અથવા તે જે વાત કેહેતા હોય તે વાતનો વિચાર કરીને તે કામ સાર્વજનિક છે એવું ઠરાવવાનો અધિકાર સરકારને છે. અને તે કામસારૂ જમીનની જરૂર હોય તે સન ૧૮૫૭ ના ૬ ઠ્ઠા આક્ટના ઠરાવ પ્રમાણે લેવી એવું ફરમાવવાનો અને તે આક્ટમાં કહેલી રીતે તે જમીન લેવાસારૂ બંદોબસ્ત કરવાનું જિલ્લાના કલેક્ટરને અથવા તેજ કામસારૂ નેમેલાં બીજાં માંણસને ફરમાવવાનો અધિકાર સરકારને છે. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સન ૧૮૫૭ ના ૬ ઠ્ઠા આક્ટના અથવા આ આક્ટના ઠરાવ પ્રમાણે સરકારને અથવા સદરહુ પ્રમાણે જે જમીન લેવી હોય તે જમીન ઉપર જે માંણસોનો હક અથવા સંબંધ હોય તે માંણસોને જે રકમો આપવાની ઠરે તે રકમો રસ્તો બાંધવાના કામના આગેવાન લોકો સરકાર ફરમાવે તે રીતે અનામત નહી મુકે અથવા માગે ત્યારે આપવાનો બરાબર જામીન નહીં આપે ત્યાંહાંસુધી સરકારે સદરહુ પ્રકારનો ઠરાવ કરવો નહીં અથવા જમીન લેવી નહીં.

જમીન લેવા બાબત કલેક્ટરે બંદોબસ્ત કરવો.

૧૦. આ આક્ટ પ્રમાણે જમીન લેવાનો બંદોબસ્ત કરવા સારૂ જે કલેક્ટરને અથવા સદરહુ પ્રકારના બીજા અંમલદારને ફરમાવ્યું હોય તેણે સન ૧૮૫૭ ના ૬ ઠ્ઠા આક્ટમાં કહેલી રીતે તે કામ કરવા માંડવું. એ પ્રમાણે જમીન લેવાનું કામ તે આક્ટના ઠરાવ પ્રમાણે ચલાવવું. અને તે બાબત તકરાર પડે તે સર્વેનો નિકાલ તે આક્ટના ઠરાવ પ્રમાણે કરવો. સદરહુ આક્ટ પ્રમાણે વળતર બાબત જે નાણું કલેક્ટરે અથવા સદરહુ પ્રકારના બીજા અંમલદારે આપ્યું હોય તે રસ્તો બાંધવાનાં કામના આગેવાન લોકોએ નાણું આપ્યું હોય તેમાંથી આપવું.

જમીન લેવી તેમાં સ્ટેશનને સારૂ તથા બીજી જરૂરની ઇમારતને સારૂ જમીનની જરૂર હોય તે પણ લેવી.

૧૧. આ આક્ટ પ્રમાણે જમીન લેવી તેમાં સદરહુ પ્રકારના રસ્તાને સારૂ ખરેખર જેટલી જમીનની જરૂર હોય તે સિવાય વળી રેલવે સ્ટેશનને સારૂ અથવા બીજી જરૂરની ઇમારતને સારૂ અથવા ઉતારૂ લોકને અથવા માલને ઠીક પડવાસારૂ અથવા તે રસ્તાને લગતાં કંઈ કામ સારૂ અથવા કારણ સારૂ જે જમીનની જરૂર હોય તે લેવાનો અધિકાર છે.

રસ્તો સઘળા લોકોનેસારૂ ખુલ્લો રાખવો.

૧૨. જે રસ્તો બાંધવાસારૂ આ આક્ટ પ્રમાણે જમીન લીધી તે રસ્તા ઉપર જે યંત્રો અથવા ગાડીઓ અથવા બોટ અથવા બીજાં વાહનો ઘણું કરીને વપરાતાં હોય અથવા તે રસ્તો જે મતલબથી બાંધ્યો હોય તે મતલબ પાર પડવાસારૂ જે યંત્રની અથવા ગાડીની અથવા બોટની અથવા બીજાં વાહનની જરૂર હોય તે યંત્રે અથવા ગાડીએ અથવા બોટે અથવા બીજાં વાહને કરીને ઉતારૂ અથવા માલ લાવવા લઈ જવાસારૂ તે રસ્તો સઘળા લોકોનેસારૂ ખુલ્લો રાખવો અને તે રસ્તો રેલ રોડ કે ટ્રામ રોડ હોય તો તેના ધણીઓએ અથવા ઇજારદારોએ જે કામ સારૂ તે રસ્તો બંધાયો હોય તે ઉપર નજર રાખીને લોકોને જરૂર હોય તે પ્રમાણે ગાડીઓ ખેચવાનાં સાધનો પૂરાં પાડીને વાપરવાં જોઇયે. અને સરકારની મંજુરી લઇને તે ધણી અથવા ઇજારદાર ભાડાંના દર ઠરાવશે તે દર લગી લોકોનીપાસે ભાડું માગવાનો તેઓને અધિકાર છે.

ધણી અથવા ઇજારદાર સિવાય બીજાં માણસોને પોતાની ગાડીએ અથવા યંત્રે કરીને માલ લાવવા લઇજિવાસારૂ તે રસ્તો વાપરવા દેવો.

૧૩. સરકારની મંજુરી લઇને ધણી અથવા ઇજારદાર વખતે વખતે [1]ટોલ ઠરાવે તે કોઈ માંણસ આપે તો તે માંણસને તેનાં યંત્રે અથવા ગાડીએ અથવા બોટે અથવા બીજાં વાહને કરીને માલ આ આક્ટ પ્રમાણે બાંધેલે રસ્તે લાવવા લઈ જવાસારૂ સરકારની મંજુરીથી અથવા હુકમથી તે રસ્તો વાપરવા દેવો. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સદરહુ પ્રકારના યંત્રો અથવા ગાડીઓ અથવા બોટો અથવા બીજાં વાહનો યોગ્ય રીતે અને જોઇયે તેવાં તૈયાર કરવાં અને કામમાં આવે તેવી સ્થિતીમાં રાખવાં, અને સરકારની મંજુરીથી સદરહુ ધણી અથવા ઇજારદાર કાનુનો કરશે તે કાનુનો પ્રમાણે વાપરવાં. સદરહુ રસ્તો બ્રાંચ રેલવે અથવા ટ્રામ રોડ હોય અને પબ્લિક રેલવેના જેટલો પોહોળો હોય અથવા પબ્લિક રેલવેની સાથે મેળવી દીધો હોય ત્યારે તે યંત્રોને અથવા ગાડીઓને, મેન રેલવે ઉપરથી ખાંનગી કંપનીના યંત્રો તથા ગાડીઓ આવતી હોય અને તેઓએ માલ આવતો જતો હોય તેઓને આ આક્ટ ઉપરથી જે કાનુનો લાગૂ કરી હોય તે કાનુનો લાગૂ છે એવું સમજવું.

જે ટોલ લેવાનો અધિકાર નહી હેય તે ટોલ લેશે તો શિક્ષા થશે.

૧૪. સદરહુ રસ્તાના ધણીઓ અથવા ઇજારદારો અથવા તે રસ્તે ઉતારૂ અથવા માલ લાવવા લઈજવાનો જે માંણસોને અધિકાર હોય તે માંણસો ઉતારૂ અથવા માલ લઈ જવા બાબત અથવા યંત્રો અથવા ગાડીઓ અથવા બોટો અથવા બીજાં વાહનો જવાબાબત સરકારે ટોલનો જે દર અથવા બીજો કર ઠરાવ્યો હોય તે કરતાં વત્તો ટોલ અથવા બીજો કર લેશે તો એપ્રમાણે ગુન્હો કરનારા ધણી અથવા ઇજારદાર અથવા બીજાં માંણસો એવા દરએક ગુન્હાબાબત દરએક યંત્રે અથવા ગાડીએ અથવા બોટે અથવા બીજાં વાહને પચાસ રૂપીયા સુધી દંડને લાયક થશે. સદરહુ પ્રકારના ધણી અથવા ઇજારદાર અથવા બીજાં માંણસો સરકાર ફરમાવે તે રીતે અને તેટલી મુદ્દતમાં ઉતારૂ તથા માલ લાવવા લઇજવાનાં યોગ્ય સાધનો પૂરાં નહીં પાડશે તો જેટલા દાહાડા લગી તેઓ પૂરાં નહીં પાડશે તેટલા દાહાડા લગી રોજ સો રૂપીયા સુધી દંડને લાયક થશે.

અને લાવવા લઇજવાનાં યોગ્ય સાધનો પૂરાં નહીં પાડશે તે શિક્ષા થશે.

પૂલ તથા વિવરમાર્ગ વગેરે બાંધવા બાબત.

૧૫. આ આક્ટ પ્રમાણે રસ્તો બંધવા માંડ્યા પછી ૪ વરસની અંદર ગમે તે વખતે તે કામના આગેવાન લોકોને હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે હુકમ કરવાનો અધિકાર સરકારને છે એટલે, રસ્તાનો તથા માર્ગનો હક અથવા [2]ઇઝમેંટ અથવા લોકોને અગાઉ પાણી મળતું હોય તે મળવાસારૂ અથવા તેઓની તરફ ચલાવવાસારૂ તે રસ્તા ઉપર પોતાને યોગ્ય લાગે તેવાં [3]કલવટ તથા પૂલ તથા [4]વિવરમાર્ગ તથા નળ અથવા બીજાં કામો બાંધવાનો હુકમ કરવાનો, અને સદરહુ પ્રકારનો રસ્તો બાંધવાથી પાણીને હરકત નહીં થાય અથવા કારણ વગર તેમાં ફેરફાર

---

૧ ટોલ એટલે દસ્તુરી.

૨ ઇઝમેંટ એટલે એકના જમીનમાંથી બીજાને ભોગવટા વગેરે ઉપરથી આવવા જવાનો અથવા પાણી જવાનો હક હોય તે.

૩ કલવર્ટ એટલે કમાનવાળો નળ.

૪ વિવરમાર્ગ એટલે પાહાડ અથવા જમીન કોતરીને કરેલો રસ્તો.

નહીં થાય એવા પાણીના પાટા બાબત તથા મોરીઓ (નળો) બાબત યોગ્ય બંદોબસ્ત કરવાનો હુકમ કરવાનો અધિકાર સરકારને છે. આ કલમના ઠરાવ પ્રમાણે હુકમ કર્યો હોય તે પ્રમાણે નહીં ચાલશે તો તે રસ્તા ઉપરનાં કામો બંધ કરવાને સરકાર મુખ્યતાર છે.

૧૬. આગેવાન લોકોએ આ આક્ટ પ્રમાણે જે બ્રાંચ રેલવે બાંધવાનો ઈરાદો કર્યો હોય તે મેન રેલવેના જેટલા પોહોળો હોય અને પબ્લિક રેલવે કંપની પોતાની રેલવેનીસાથે તે રસ્તો મેળવી દેવાને રાજી નહીં થાય તો તે આગેવાન લોકો સરકારને અરજી કરે, અને તે બ્રાંચ રેલવે મેન રેલવેસાથે મેળવી દીધાથી લોકોને જોખમ લાગશે નહીં તથા મેન રેલવેને નુકસાન પોંહોંચશે નહીં અથવા તે રેલવે ઉપર ગાડી ચાલવાને હરકત થશે નહીં એવી સરકારની ખાત્રી થાય તો તે પ્રમાણે તે રસ્તો મેળવી દેવા બાબત અને તે રસ્તો મેળવી દેવા બાબત જે કામો કરવાની જરૂર હોય તે કરવા બાબત તથા સૈડ રેલની બીજી લેનો તથા પોઇંટ તથા ક્રાસિંગ કરવાની જરૂર હોય તે કરવા બાબત તે પબ્લિક રેલવે કંપનીને હુકમ કરવાનો સરકારને અધિકાર છે. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે મેન રેલવેને બ્રાંચ રેલવે સદરહુ પ્રમાણે મેળવવાનો ખરચ તથા સદરહુ પ્રકારનાં કામો કરવાનો ખરચ તથા રેલની બીજી લેનો તથા પોઇંટ તથા ક્રાસિંગ કરવાનો ખરચ બ્રાંચ રેલવેના આગેવાન લોકોએ આપવો જોઇએ. સદરહુ કારણોસારૂ જે રકમોની જરૂર હોય તે રકમો સરકાર ફરમાવે તે વખતે અને તે રીતે તેઓએ આપવી જોઇએ અથવા આપવાનો જામીન આપવો જોઇએ. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે પબ્લિક રેલવે અને સદરહુ પ્રકારની બ્રાંચ રેલવે સમાંતર લિટીમાં નહીં જોઇએ. અને પબ્લિક રેલવે ઉપર બ્રાંચ રેલવે મુક્યાથી લોકોને જોખમ લાગશે અથવા પબ્લિક રેલવેને નુકસાન પોંહોંચશે અથવા તે રસ્તા ઉપર ગાડીઓ ચાલવાને હરકત થશે એવું સરકારની નજરમાં આવશે તો પબ્લિક રેલવે ઉપર બ્રાંચ રેલવે મુકવાનો હુકમ કર્યો હોય તે ગમે તે વખતે મોકુફ કરવાને અથવા રદ કરવાને સરકાર મુખ્યતાર છે.

મેન રેલવેને બ્રાંચ રેલવે મુકવાનો સરકાર હુકમ કરશે ત્યારે (કેમ કરવું.)

૧૭. આ આક્ટ પ્રમાણે બાંધેલો રસ્તો જોવાસારૂ અને તે રસ્તે ઉતારૂ અથવા માલ લાવવા લઈ જવાના યંત્રો અથવા ગાડીઓ અથવા બોટો અથવા બીજાં વાહનો જોવાસારૂ ઇન્સ્પેક્ટર નેમવાનો અધિકાર સરકારને છે. સદરહુ રસ્તાના ધણીઓએ તથા ઇજારદારોએ અને તે રસ્તે ઉતારૂ અથવા માલ લાવવા લઈ જવાનો હક જે માંણસને હોય તે માંણસે અથવા તેના ચાકરોએ અથવા મુખ્યતારોએ તે ઇન્સ્પેક્ટરને જોવાનું કામ જેટલું સેહેલ કરી અપાય તેટલું સેહેલ કરી આપવું જોઇયે. અને જે ખબરની તેને વાજબી રીતે જરૂર હોય તે ખબર તેને આપવી જોઇયે. તે ઇન્સ્પેક્ટર પોતાનું કામ કરતો હોય ત્યારે તેને જે માંણસ હરકત કરશે અથવા તેની પાસે જે ખબર જે વાજબી રીતે માંગી હોય તે આપવાની ગફલત કરશે તે માંણસ તે ગુન્હા બાબત કાયદા પ્રમાણે જે બીજી શિક્ષાને પાત્ર હશે તે શિક્ષા સિવાય વળી એવા દર એક ગુન્હાબાબત તે સો રૂપિયાસુધી દંડને લાયક થશે.

ઇન્સ્પેક્ટરની નેમણૂક.

ઇન્સ્પેક્ટરને હરકત કરશે તો શિક્ષા થશે

૧૮. આ આક્ટ પ્રમાણે બાંધેલા રસ્તાના ઇન્સ્પેક્ટરના રિપોર્ટ ઉપરથી સરકારની નજરમાં એવું આવશે કે તે રસ્તે ગાડીઓ આવશે જશે તો લોકોને જોખમ લાગ્યા વગર રેહેશે નહીં, અથવા લોકોનો બચાવ થાય તેવી કાનુનો આ આક્ટના ઠરાવ પ્રમાણે કરી નથી અને તે પ્રમાણે કામ ચાલતું નથી તો મુંબઇનાં સરકારી ગાઝેટમાં જાહેરનામું છપાવીને તે રસ્તેથી આવવાજવાનું કામ બીલકુલ બંધ કરવાનો સરકારને અધિકાર છે. એવું જાહેરનામું છપાવ્યા પછી કોઈ માંણસ અથવા કંપની તે રસ્તા ઉપર કંઈ યંત્ર, અથવા ગાડી અથવા બોટ અથવા બીજું વાહન ચલાવશે તો જેટલા દાહાડા લગી તે તે યંત્ર અથવા ગાડી અથવા બોટ અથવા બીજું વાહન વાપરશે તેટલા દાહાડા લગી તે રોજના પાંચસેં રૂપિયા લેખે દંડને લાયક થશે.

ઇન્સ્પેક્ટરના રિપોર્ટ ઉપરથી બ્રાંચ રસ્તા ઉપર ગાડીઓ વગેરે આવવા જવાનું કામ બંધ કરવાને સરકાર મુખ્યતાર છે.

૧૯. સન ૧૮૫૪ ના ૧૮ મા આક્ટના ઠરાવ, આ આક્ટ પ્રમાણે બાંધેલા સઘળા રસ્તાને જેટલા લાગૂ થવા જેવા હોય તેટલા લાગૂ છે એવું સમજવું.

સન ૧૮૫૪ નો ૧૮ મો આક્ટ.

૨૦. આ આક્ટ કર્યાં પેહેલાં અથવા કર્યાં પછી સન ૧૮૫૭ ના ૬ ઠ્ઠા આક્ટ પ્રમાણે જમીન લીધી હોય અથવા લેવામાં આવે ત્યારે અને કોઈ રસ્તો બાંધવા સારૂ આ આક્ટના ઠરાવ પ્રમાણે જમીન લેવામાં આવે ત્યારે તે જમીન ઉપર જે માંણસનો સંબંધ હોય તે

આ આક્ટ પ્રમાણે અથવા સન ૧૮૫૭ ના ૬ ઠ્ઠા આક્ટ પ્રમાણે લીધેલી જમીનમાંની

ખાણ ઉપરનો હક કાયમ રાખવા બાબત.

માંણસની તરફનો ફેસલો કર્યો હોય તેમાં વળતર બાબત ખસૂસ કરીને ઠરાવ કર્યો નહીં હોય તો તે જમીનમાં કોમ્પેલાની ખાણો અથવા બીજી ખાણો હોય તેનો જેટલો ભાગ રસ્તો બાંધવા સારૂ ખોદવાની અથવા કાહાડી નાખવાની અથવા કામમાં લાવવાની જરૂર હોય તેટલાં ભાગ સિવાય તે ખાણ ઉપરનો હક જમીન લીધાના સબબથી મળેછે એવું સમજવું નહીં.

રેલવેસારૂ લીધેલી જમીનમાં ખાણો હોય તે ખોદવા બાબત.

૨૧. કોઈ રેલવેની અથવા ટ્રામવેની અથવા રસ્તાની અથવા નેહેરની હેઠળ અથવા ત્યાંહાંથી ચાળીસ વારની અંદર કોમ્પેલાની અથવા બીજા કરાની ખાણ હોય તેનો ધણી અથવા ઈજારદાર અથવા ભોગવટો કરનાર તે ખાણ ખોદે તો તે રેલવેનો અથવા ટ્રામવેનો અથવા રસ્તાનો અથવા નેહેરનો ધણી અથવા ઈજારદાર અથવા વાપરવાનો જે બીજા માંણસને હક હોય તે માંણસ અરજી કરે ત્યારપછી તે રેલવેને અથવા ટ્રામવેને અથવા રસ્તાને અથવા સદરહુ નેહેરને નુકસાન નહીં પોંહોંચે તેવી રીતે તે ખાણ ખોદવી. અને તેઓને જોખમ નહીં લાગવા દેવાસારૂ જરૂર હોય તેવાં કામો બાંધવાં એવો સદરહુ માંણસને હુકમ કરવાનો સરકારને અધિકાર છે. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે ખાણ ખોદવાનું મુકાવી દેવા બાબત અથવા ખાણ ખોદવાની રીત બદલવા બાબત અને સદરહુ રેલવેને અથવા ટ્રામવેને અથવા રસ્તાને અથવા નેહેરને જોખમ નહીં લાગવા બાબત ઉપર કહ્યા પ્રમાણે કામો બાંધવાનું ફરમાવ્યા ઉપરથી કામો બાંધવા બાબત સદરહુ ધણીને અથવા ઈજારદારને અથવા ભોગવટો કરનારને નુકસાન પોંહોંચ્યું હોય તેનું વળતર તેને સન ૧૮૫૭ ના ૬ ઠ્ઠા આક્ટમાં ઠરાવેલી રીતે આપવું જોઈયે.

અર્થ.

૨૨. આ આક્ટનો અર્થ કરતી વખતે અન્વય ઉપરથી જુદો અર્થ થતો નહીં હોય તો એક વચની શબ્દોમાં અનેક વચની શબ્દોનો સમાવેશ થાયછે, અને અનેક વચની શબ્દોમાં એક વચની શબ્દોનો સમાસ થાય છે એવું સમજવું. અને "રસ્તો" આ શબ્દમાં રેલવેનો અથવા ટ્રામવેનો અથવા સાધારણ રસ્તાનો 'અથવા નેહેરનો સમાસ થાયછે એવું સમજવું.

કારણની તથા સબબોની વીગત.

રેલવે ઉપર તથા રાજમાર્ગ ઉપર તથા નાવ્યનદીઉપર તથા નેહેરઉપર માલ વગેરે આવવાસારૂ રસ્તા બાંધવાનાં કામને ઉત્તેજન આપવા બાબતનો આક્ટનો મસુદો. કાયદા તથા કાનુનો કરવાસારૂ બંગાળાના લફટેનંટ ગવરનર સાહેબની કૌંસિલ છે તેમાં થોડા દાહાડાની વાત ઉપર ગુજારવામાં આવ્યો છે.

તેવાજ આક્ટનો મસુદો આ ઈલાકામાં ગુજારવો યોગ્ય છે એવું મુંબઈ સરકારની નજરમાં આવ્યા ઉપરથી કલકત્તાના આક્ટના મસુદાના ઠરાવ મુંબઈની કૌંસિલમાં ગુજારવા વિશે તમારૂં શું અનુમત છે અને તે ગુજારવો યોગ્ય છે કે નહીં એ વિશે તમે શું કહોછો તે લખી મોકલવું એવું ઉત્તર તથા દક્ષિણ ટુકડીના રેવેન્યૂ કમિશનર સાહેબને તથા ચેમબર આફ કામર્સ નામની મંડળીને લખી મોકલ્યું હતું.

મસુદો સાદો છે તથા જે મતલબસારૂ મસુદો કર્યો છે તે મતલબ પાર પડવાને તે ઘણો યોગ્ય છે એવું ચેમબર આફ કામર્સ નામની મંડળીએ પોતાનું અનુમત લખી મોકલ્યું છે.

મસુદો ઠીક છે એવું બેઉ રેવિન્યુ કમિશનરોનું મત છે, પણ કેટલોએક ફેરફાર કરવાવિશે તેઓએ સુચના કરી છે.

આની સાથે આક્ટનો મસુદો છે તે કલકત્તાના આક્ટ ઉપરથી તૈયાર કર્યો છે અને તેમાં રેવેન્યુ કમિશનરના કહ્યાપ્રમાણે ફેરફાર કર્યો છે.

બમુજીબે હુકમ બંદેગાન આલીનવાબ મુસ્તેતાબ હજરત
આનરબલ ગવરનર સાહેબ બાહાદુર દર ઈજલાસ કૌંસિલ.

લિટલટન હાલીઓક બેલી સાહેબ,
મુકામ પુણા, કૌંસિલની કચેરી. ડેપ્યુટી સેક્રેટરી નિસબત સરકાર એઓની સહી.
તારીખ ૫ મી માહે આગસ્ટ સન ૧૮૬૨ ઈસવી.

(True Translation.)
VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Government.

ಮುಂಬಯಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೆಟಿವ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿನೊಳಗಿನ ಬದಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗಸ.

ಬಂದಿಗಾನ ಅಲನಫಾಬ ಮುಸ್ತಾಬ ಉಜರತ ಅನರಾಬಲ ಗವರನರ ಸಾಹೇಬ ಬಹಾದ್ದೂರ ಇಂಜಿನೆ ಮುಂಬಯಿ ಇವರ ಕಾಯಿದೆ ಹಾಂಗೂ ಕಾನೂ ಮಾಡುವಬಾಬತು ಕೌಂಸಲನ ನಿಯಮಗಳಪ್ರಕಾರ ಕೆಳಗೆ ಬರದಿರುವ ಆಕ್ಟಿನ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹಾಂಗೂ ಕಾರಣಗಳ ತಪಶೀಲು ಸಹಿತವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸೋಣಾಗಿರುತ್ತದೆ.

*ಕೇಲವೆ, ಹಮರಸ್ತೆಗಳು, ನಾವ್ಯನದಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಲವೆಗಳು ಇಂಥಾ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಮಾಲು ಮುಂತಾದ್ದು ತರಬಹುದೆಂತ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಆಕ್ಟಿನ ಮಸೂದೆ.

ಯಾವ ಕಂಪನಿಯವರಿಗಾದರು ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯನಿಗಾದರು ಕೇಲವೆ, ಹಮರಸ್ತೆಗಳು, ನಾವ್ಯನದಿಗಳು, ಹಾಂಗೂ ಕಾಲವೆಗಳು, ಇಂಥಾ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಮಾಲು ಮುಂತಾದ್ದು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ, ಹಾಂಗೂ ಅಂಥಾ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಥಾ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಜರೂರಾಗಿ ತೋರಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಯೋಗ್ಯ ಠರಾವು ಮಾಡೋಣ, ಹಾಂಗೂ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡೋಣಾದ ಬಳಿಕ ಅವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಠರಾವು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದೇನೆಂದರೆ. ಉದ್ದೇಶ.

೧ ಯಾರದನೇ ಮನುಷ್ಯನ ತಾಬೇಯೊಳಗಿರುವಂಥಾ ಭೂಮಿಯೊಳಗಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಯಾವದಾದರು ಕೇಲವೆ, ಅಥವಾ ಹಮರಸ್ತೆ ಅಥವಾ ನಾವ್ಯನದಿ ಅಥವಾ ಕಾಲವೆ ಇಂಥಾದ್ದರ ಮೇಲಿಂದ ಮಾಲು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಬೀಳುವಂತೆ ಯಾವ ಕಂಪನಿಯವರಾದರು ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯನಾದರು ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಅನ್ವಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗದ ಬಗ್ಗೆ ಜರೂರಾಗಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸನ ೧೮೫೭ನೇ ಇಸವಿ ೧ನೇ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಠರಾವುಗಳ ಅನ್ವಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆಂಬದಾಗಿ ತೆಗದು-ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತ ಲೇಖಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಂಥಾ ಕಂಪನಿಯವರಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯನಾಗಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು- ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಅರ್ಜಿಯೊಳಗೆ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟುವದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಫಾಯದೆಯ ತಪಶೀಲು, ಹಾಂಗೂ ಆ ಮಾರ್ಗವು ಎಷ್ಟು ದೂರವಾದದ್ದಾಗಿ ಹಾಂಗೂ ಹ್ಯಾಂಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಂಗೂ ತೋಳುಬಂದಿ ಮಾರ್ಗ, ಅಥವಾ ಹಮರಸ್ತೆ, ಅಥವಾ ನಾವ್ಯನದಿ, ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗದ ವೃದ್ಧಿಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಜರೂರಾತಿ-ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯು ಮುಂತಾದ್ದು.

* ಕೇಲವೆ ಅಂದರೆ ತೋಳುಬಂದಿ ಮಾರ್ಗ.

ಕಾಲುವೆ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಹಾಂಗೂ ಯಾವ †ಏಮಿನೆನ್ಸನಿಂದ ಅಥವಾ ಜಾಗೆದಿಂದ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೋ ಅಂಥಾ ಏಮಿನೆನ್ಸ, ಅಥವಾ ಜಾಗಾ, ಹಾಂಗೂ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಾಬಲು ಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜು, ಹಾಂಗೂ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಗೋಸ್ಕರ ಹಾಂಗೂ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಮಾಲು ಮುಂತಾದ್ದು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಂಗೂ ವೈಲಿಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟುವಂಥಾ ಹಣದ ಪುರವಟಿಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡತಕ್ಕ ಇರಾದೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅದು, ಇವುಗಳು ಯಾವತ್ತನ್ನು ಬರಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು.-

ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮೋಜಣಿ ಮಾಡುವದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಮಲದಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಮುಖತ್ಯಾರರಿದ್ದಾರೆ.

೨ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪುಢಾರಿ ಜನರಿಗೆ ಮದ್ದತು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಂಗೂ ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಾಂಗೂ ಆ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಮಾಲು ಮುಂತಾದ್ದು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಂಗೂ ವೈಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಂಗೂ ದುರಸ್ತಿನಲ್ಲಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಖಾತರಿಯಾದರೆ ಮೋಜಣಿ ಮಾಡುವದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹಾಂಗೂ ವುಂಟಾದ ಹಾಂಗೂ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅಳಿಯುವ ಗೋಸ್ಕರ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಂಗೂ ಸರಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾದಂಥಾ ಅಂಥವರ ಮುಖತ್ಯಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ಚಾಕರನಿಗೆ ಆ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವದೆಂಬ ಮಜಕೂರಿನ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಕೊಡೋಣಾದದ್ದರ ಮೇಲಿಂದ ಪುಢಾರಿ ಜನರು ಹಾಂಗೂ ಸದರೀ ಪ್ರಕಾರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಂಥಾ ಚಾಕರರು ಹಾಂಗೂ ಮುಖತ್ಯಾರರು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಳಿಯಲಿಕ್ಕೂ, ಹಾಂಗೂ ಗಿಡ ಮುಂತಾದ್ದು ಬೆಳದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಡಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಹಾಂಗೂ ಯೋಚಿಸಿದಂಥಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ವುದ್ದಿಶ್ಯವಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುವಂಥ ನಿಶಾನಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನುಳ್ಳವರಾಗತಕ್ಕದ್ದು- ಪರಂತು ಮಾಲೀಕನ ಸಂಮತಿ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ವಠಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಹೊಕ್ಕು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕೊಯಲಿಕ್ಕೆ, ಅಥವಾ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ನುಕಸಾನು ಸಂಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಯಾವ ಮಾಲು ಮಿಳಕತಿಗಾದರೂ ಇತರ ರೀತಿಯಿಂದ ನುಕಸಾನು ಸಂಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲಾ. ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ದಾಖಲೆದ ಮೇಲಿಂದ ಮೋಜಣಿ ಮಾಡೋಣಾವನ್ನು ಸರಕಾರದಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂಥಾ ಅಮಲದಾರನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಹುಕುಮ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಂಥಾ ಅಮಲದಾರನು ಮೋಜಣಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಮೋಜಣಿ ಬಾಬತು ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಮಾಡಲಾಗುವಂಥಾ ಅಂದಾಜಿನ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಹುಕುಮ ಮಾಡಲಾಗುವಂಥಾ ವ್ಯಾಳೇದಲ್ಲಿ ಹಾಂಗೂ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಮಾರ್ಗದ ಪುಢಾರಿ ಮನುಷ್ಯರು ತೆರತಕ್ಕದ್ದು. ಅಥವಾ ಅವಾನತ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು.

---

† ಏಮಿನೆನ್ಸ ಅಂದರೆ ಕೊಂಡಿ.

ಇಂಥಾ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಹುಕುಮು ಮಾಡಲಾಗುವ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ
ವರಿಗೆ ಕೊಡೋಣಾದರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಮಾನತು ಇಡೋಣಾದರಲ್ಲಿ
ಬರುವದಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ಸದರೀ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಕಿ ಅಮಲನೊಳಗೆ
ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾ.

೩ ಇರುವದನೇ ಕಲಮಿನೊಳಗಿನ ಕರಾವುಗಳ ಅನ್ವಯ ದಾಖಲೆ ಕೊ
ಡೋಣಾದ ಪ್ರಕಾರ ಯೋಜ್ನಿ ಕೆಲಸ ಪೂರಾ ಆದಬಳಿಕ ಆ ಬಗ್ಗಿನ
ತಪಶೀಲವಾರ ನಕಾಶೆ, ಹಾಂಗೂ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಬಗ್ಗೆ
ಬೇಲ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅದರ ಯಾವತ್ತು ತಪಶೀಲು, ಆಬಗ್ಗಿನ
ಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜು ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಧಾರಿ ಜನರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳು
ಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇವು ದಾಖಲಾದಬಳಿಕ ಅಂಥಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ
ದ್ದು ಯುಕ್ತವಾದದ್ದೆಂತಲೂ, ಮುಧಾರಿ ಜನರಿಗೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ
ಸಾಮರ್ಥ್ಯವದೆಂತಲೂ, ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದರೆ, ಸದರೀ ಕೆ
ಲಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಾಂಗೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಇರುವಂಥಾ ಜಮೀನಿನ
ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳಂಥಾ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಕನಾಗಿರುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನ
ಹರಕತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಲಾಗುವಂಥಾ ಕೆಲಸದಿಂದ
ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗಾದರೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಾದರೂ ಇಜಾ ಆಗು
ತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಥವನ ಹರಕತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಶೋಧ ಮಾಡುವದರ
ದೆಸೆಯಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಒಬ್ಬ ಅಥವಾ ಅನೇಕ ಕಮಿಶನರನ್ನು
ನೇಮಿಸಬಹುದು. ಇಂಥಾ ಕಮಿಶನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಬಗ್ಗೆ ಹತ್ತ
ತಕ್ಕಂಥಾ ಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ
ಕಾರದವರು ಹುಕುಮು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಸದರಹೂ ಕಮಿಶನರು ತಮ್ಮ ಕೆಲ
ಸವನ್ನು ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವದರ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸದರೀ ಖರ್ಚಿ
ನ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮುಧಾರಿ ಜನರು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಅಮಾನತ
ಇಡತಕ್ಕದ್ದು.-

೪ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರ ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವಂಥಾ ಕಮಿಶನರವರು, ಮು
ಧಾರಿ ಜನರಿಂದ ತಮ್ಮ ಅವ್ವಲ ಅರ್ಜಿಯೊಳಗೆ ಯೋಚಿಸಲಾದಂಥಾ
ಮಾರ್ಗದ ತಪಶೀಲನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಜಾಹೀರನಾಮೆಯ
ನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಗೆಝೆಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಆ ಜಾಹೀರನಾಮೆ
ಯೊಳಗೆ ಮುಧಾರಿ ಜನರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹಾಂಗೂ ಯೋಚಿಸಲಾ
ಗಿರುವಂಥಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನೋಡಿ ಶೋಧ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಇ
ರಾದಿ ಅದೇಯಂತ ಮತ್ತು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ
ಹಕ್ಕುಳ್ಳಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗದ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಯಾವಮ
ನುಷ್ಯನ ಹಕ್ಕು ನುಕ್ಸಾನದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಯ
ವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬರುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯರು ಜಾಹೀರನಾಮೆ-
ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ತಾರೀಖು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಅರವತ್ತು ದಿವಸಗಳ ವಳ
ಗಾಗಿ ತಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಹರಕತ್ತು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜಾ
ಹೀರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮಜಕೂರಿನ ನಿಶೀ ನಮೂದು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
ಯೋಚಿಸಲಾದಂಥಾ ಮಾರ್ಗ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿಂದ ಹೋ
ಗತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೋ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ದಿವಾಣಿ
ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ, ಹಾಂಗೂ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ.

ಕಮಿಷನರ ನೇಮಣೂಕಿ

ಜರೂರಾಗಿರುವಂಥಾ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳಂಥಾ ಮನುಷ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದ ಜಾಹೀರನಾಮೆ.

ಯಾವ ಪೋಲೀಸ ಠಾಣೆದ ಅಧಿಕಾರದ ಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಸದರೀ ಪ್ರಕಾರ ಯೋಜಿಸಲಾದಂಥಾ ಮಾರ್ಗವಿರುತ್ತದೋ, ಅಂಥಾ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಾ, ಹಾಗೂ ಯಾವ ಬಾಜಾರದೊಳಗಿಂದ, ಅಥವಾ ಹಟದೊಳಗಿಂದ, ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಸ್ಥಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ವೈಲಕ್ಕೆ ಯೋಜಿಸೋಣಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ಬಾಜಾರದ ಅಥವಾ ಹಟದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಾ, ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಜಾಹೀರನಾಮೆದ ಒಂದೊಂದು ನಕಲನ್ನು ಹಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದು.

ಯೋಜಿಸಿದ ಪ್ರಸ್ತಾಪದ ಮಾರ್ಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹರಕತ್ತನ್ನು ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಜಾಹೀರಮಾಡಬೇಕೆಂಬದು ವಗೈರೆ.

೫ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಾದರು ಹಾಜರಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂಥಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹರಕತ್ತು ಇದೆಂಬದಾಗಿ ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕೇಳಬಹುದಂತೆ ಸದರೀ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದ ಬಗ್ಗೆ ಕಮಿಶನರವರು ಪ್ರಥಮತಃ ನಿಶ್ಚೈಸಬೇಕು. ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆಬದಾಗಿ ಕಮಿಶನರವರು ಠರಾಯಿಸಿದರೆ ಸದರೀ ಮನುಷ್ಯನು, ಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂಥಾ ಕೆಲಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹರಕತ್ತು ಯೇನೆಂಬುವದನ್ನು ಸದರೀ ಮುದ್ದತಿನೊಳಗೆ ಕಮಿಶನರವರಿಗೆ ಬರದುಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಯರಡನೇ ಕಡೆಯಿಂದ ವೈಯ್ಯುವ ಬಗ್ಗೆಗಳ, ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವ ಬಗ್ಗೆಗಳ ತನಿಗೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರಿದಂಥಾ ಮಜಕೂರನ್ನು ಜಾಹೀರಮಾಡಬೇಕು. ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಯರಡನೇ ಕಡೆಯಿಂದ ವೈಯ್ಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಲ್ಲಿಂದ ವೈಯ್ಯತಕ್ಕದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆನ ತಪಶೀಲನ್ನು ಅಂಥವನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು. ಆಬಳಿಕ ಯರಡನೇ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ವೈಯ್ಯೋಣಾದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಮಾರ್ಗ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದೋ, ಅಂಥಾ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಮುಂತಾದ್ದು ವುಳ್ಳವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ, ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿರಿಗಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಿ ಆಕ್ಟಿನ ೪ನೇ ಕಲಮಿನೊಳಗೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಕಮಿಶನರವರಿಗೆ ಜಾಹಿರಾತು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರಿದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಜಾಹಿರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರ ತಿರಿಗಿಸಿದಂಥಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುವಂಥಾ ಜಮೀನಿಯನ್ನು ದರ್ಶಿಸುವ ಗೋಸ್ಕರ ದ್ರಿಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುವಂತೆ ನಿಶಾಣಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ಯಿ ಆಕ್ಟಿನ ನೇ ಕಲಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡೋಣಾಗುವಂಥಾ ಧಾಖಲೆದ ಮೇಲಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಮೋಜಣಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೋ ಅದರಂತೆ ಅಂಥಾ ಜಮೀನಿನ ಮೋಜಣಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಸುಧಾರಿ ಜನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೋಜಣಿ ನಡೆಸುವದು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಅಡತಡೆಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ.

೬ ಯಿ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಠರಾವುಗಳ ಅನ್ವಯ ಮಾರ್ಗದ ಮೋಜಣಿಯನ್ನು ಕಾಯಿದೆಶೀರ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಾದರು ಆತಂಕ ಪಡಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಹರಕತ್ತು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬಾರದೆಂತ ತಾಕೀದಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆಬಳಿಕ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು ಆತಂಕ ಪಡಿಸಿದರೆ, ಅಥವಾ ಹರಕತ್ತು ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸದರೀ ಗುನ್ಹೆದ ಬದಲಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೇಮಿಸತಕ್ಕದ್ದೋ ಅದರ ಹೊರ್ತು ಯಿನ್ನೂ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಕಮಿಷನರವರು ನೋಡಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ರಿಪೋರ್ಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

೭ ನಾಲ್ಕನೇ ಕಲಮಿನೊಳಗೆ ಹೇಳಿದಂಥಾ ಜಾಹೀರನಾಮೆಯನ್ನು ಆರನೇ ಕಲಮಿನೊಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾದ ಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆಯೆಂದರೂ ಅರವತ್ತು ದಿವಸ ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಕಮಿಷನರವರು ತೋರಿಸಲಾಗಿರುವಂಥಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ತಿದ್ದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂಥಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಜನರಿಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಲಾಭಕರವಾಗಿರುವಂತೆ ತಮ್ಮ ನಜರಿಗೆ ತೋರಿ ಬರುತ್ತಿರುವಂಥಾ ಇತರ ಮಾರ್ಗವನ್ನಾಗಲಿ ನೋಡುವದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದ ಹೊರಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಠರಾವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟ ಮಾಡಬೇಕು.

ರೈಲವೆ ಕಂಪನಿಯವರ ಹರಕತ್ತು ಹಾಂಗೂ ಅವರ ಸವಾಲುಗಳು.

೮ ತೋರಿಸಲಾದಂಥಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ ರೈಲವೆದ ಮೇಲಿಂದ ಮಾಲು ಮುಂತಾದ್ದು ತರುವದರ ಸಲುವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮುಂದಾರಿ ಜನರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂಥಾ ಅವ್ವಲ ಅರ್ಜಿಯ ನಕಲನ್ನು ಆ ರೈಲವೆ ಕಂಪನಿಯವರ ಕಡೆ ಸರಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಠರಾವುಗಳ ಅನ್ವಯ ಮೋಜಣಿ ಹಾಂಗಾನಕಾಶೆ ಹಾಂಗೂ ಕಮಿಶನರವರ ರಿಪೋರ್ಟ ಇದರ ಸಹಾ ಪ್ರಕಾರದ ರೈಲವೆ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ದೊರಕಿಸುವದು. ಹೊಸ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ತಮ್ಮ ರೈಲವೆ ಮೇಲೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಮಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಗೋಸ್ಕರ ಜರೂರಿಯ ಸ್ಟೇಶನ್, ಸೈಡಿಂಗ, ಅಥವಾ ಧಕ್ಕೆ, ಅಥವಾ ವಖಾರ, ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಹರಕತ್ತು ಇರುವದನ್ನು ಸದರಹೂ ರೈಲವೆ ಕಂಪನಿಯವರು ಜಾಹೀರ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಂಗೂ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗ ಆ ರೈಲವೆಯಾಗಿ, ಅಥವಾ ಟ್ರಾಮವೆಯಾಗಿ ಇದ್ದು ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ ರೈಲವೆಯ ಅಡ್ಡಗಲದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದ್ದು ಪಬ್ಲಿಕ ರೈಲವೆಗೆ ಕೂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಪದ್ಧತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ತೋರುವಂಥಾ ಹರಕತ್ತುಗಳನ್ನು ಜಾಹೀರಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಂಗೂ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಶರ್ತಿನ್ನೇ ಸದರೀ ಪಬ್ಲಿಕ ರೈಲವೆಗೆ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮಾಲು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಂಗೂ ಒಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಂಗೂ ಜನರ ಸುರಕ್ಷಿತತೆಗೆ ಜೋಖಿಮ ಆಗುವದಿಲ್ಲವೋ, ಹಾಂಗೂ ಪಬ್ಲಿಕ ರೈಲವೆಗೆ ನುಕಸಾನು ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇಲೆ ಗಾಡಿ ತಿರುಗಲಿಕ್ಕೆ ಹರಕತ್ತು ಬರುವದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಶರ್ತಿಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ ರೈಲವೆ ಕಂಪನಿಯವರು ಜಾಹೀರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಸರಕಾರದವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಠರಾಯಿಸಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಖೇರದಾಖಲೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

೯ ಸರಕಾರದವರು, ಮುಂದಾರಿ ಜನರಿಂದ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂಥಾ ಯಾವತ್ತು ಕೆಲಸಗಳು, ಹಾಂಗೂ ಕಮಿಶನರ ರಿಪೋರ್ಟ, ಹಾಂಗೂ ಸಂಬಂಧಿಕರಾಗಿರುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನ, ಅಥವಾ ಕಂಪನಿಯವರ ಹರಕತ್ತುಗಳು ಇವುಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಸದರೀ ಕೆಲಸ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾದದ್ದೆಂತ ಠರಾಯಿಸಬಹುದಾದ್ದಲ್ಲದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಜರೂರಾಗಿರುವ ಜಮೀನಿಯನ್ನು ಸನ ೧೮೭೦ನೇ ಇಸವಿ ೧ನೇ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಠರಾವಿನ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದೆಂತ ಫರ್ಮಾಯಿಸಬಹುದು. ಮತ್ತು ಈ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಥಾ ಜಮೀನಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಗೋಸ್ಕರ ತಜವೀಜ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರನಾದರೂ, ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂಥಾ ಇತರ ಮನುಷ್ಯನಾದರೂ ಫರ್ಮಾ

ಯಿಸಬಹುದು.- ಪರಂತು ಹೀಗೆ ಠರಾಯಿಸಿ ಅದಲ್ಲಾ, ಸನ ೧೮೫೭ನೇ ಯಿಸವಿ ೬ನೇ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಅಥವಾ ಯೀ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಠರಾವುಗಳ ಅನ್ವಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ವುಳ್ಳವರಾಗಿರುವಂಥಾ, ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಕರಾಗಿರುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಠರಾಯಿಸಲ್ಪಡುವಂಥಾ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮಾರ್ಗ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸದ ಮುಖ್ತಾರಿ ಜನರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಫೈಸಲ್ಯಿಸುವ ರೀತಿ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಮಾನತ ಯಿಡಲ್ಪಡದೇನಾ ದಕೊಂತುರ ಅಥವಾ ಬೇದೇನಾದಾಂಗ್ಯೆ ಅಂಥಾ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅದಾ- ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದ ಖಾಮೀನು ಕೊಡಲ್ಪಡದ ಹೊರತು ಸರಕಾರದವರು ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಠರಾವು ಮಾಡಬಾರದು ಅಥವಾ ಜಮೀನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಜಮೀನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರನು ತಜವಿಜ ಮಾಡಬೇಕು.

೧೦ ಯೀ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ, ಅಥವಾ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಯಿತರ ಅಮಲದಾರನಿಗೆ ಜಮೀನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಾಬತಿಯಲ್ಲಿ ಫೈಸಲ್ಯಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅಂಥವನು ಸನ ೧೮೫೭ನೇ ಯಿಸವಿ ೬ನೇ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗೆ ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರ ಜಮೀನಿಯನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಾಬತಿಯಲ್ಲಿ ಸದರಹೂ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಠರಾವಿನಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲದೆ ಅಬಗ್ಯೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವಂಥಾ ತಕರಾರುಗಳ ನಿಕಾಲೆಯನ್ನು ಸಹ ಸದರೀ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಠರಾವಿನಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸದರಹೂ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮೊಬಾದಲೆದಬಗ್ಯೆ ಕಲೆಕ್ಟರನಿಂದ ಅಥವಾ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಯಿತರ ಅಮಲದಾರನಿಂದ ಅದಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವಂಥಾ ಹಣವನ್ನು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸದ ಮುಖ್ತಾರಿ ಜನರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡೋಣಾಗಿರುವಂಥಾ ಹಣದೊಳಗಿಂದ ಅದಾ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ತೆಗದುಕೊಳ್ಳೋಣಾಗುವಂಥಾ ಜಮೀನಿನೊಳಗೆ ಸ್ಟೇಶನ ಹಾಂಗು ಯಿತರ ಜರೂರಿ ಯಾತ್ರಿ ಯಿಮಾರತಿ ಯಿಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಜರೂರಾಗಿರುವಂಥಾ ಜಮೀನು ಸೇರಿರಬೇಕು.

೧೧ ಯೀ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳೋಣಾಗುವಂಥಾ ಜಮೀನಿನೊಳಗೆ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಜರೂರಾದ್ದಾಗಿರುವಂಥಾ ಜಮೀನಿನ ಹೊರತು ಯಿನ್ನು ರೇಲವೆ ಸ್ಟೇಶನದ ದೆಸೆಯಿಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಯಿತರ ಜರೂರಿ ಯಾತ್ರಿ ಯಿಮಾರತಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ವುತಾರು ಜನರ ಅಥವಾ ಮಾಲಿನ ಸೋಯಿಯ ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಆ ಮಾರ್ಗದ ಸಂಬಂಧದ ಯಾವ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಯೆ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಕಾರಖಾನದ ಬಗ್ಯಾಗಲಿ ಬೇಕಾಗಿರುವಂಥಾ ಜಮೀನು ಸೇರಿರಬೇಕು.

ಮಾರ್ಗ ಸರ್ವಜನರಿಗೂ ಮೋಕಳೆಯಾಗಿರಬೇಕು.

೧೨ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಗೋಸ್ಕರ ಯೀ ಆಕ್ಟಿನ ಅನ್ವಯ ಜಮೀನ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳೋಣಾಗುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯತಃ ವುಪಯೋಗಪಡಿಸಲಾಗುವಂಥಾ ಯಂತ್ರಗಳು, ಅಥವಾ ಗಾಡಿಗಳು, ಅಥವಾ ದೋಣಿಗಳು, ಅಥವಾ ಯಿತರ ವಾಹನಗಳು ಯಿಂಥಾದ್ದರ ಮೇಲಿಂದ ವುತಾರು ಜನರನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಲನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಂಗೂ ವೈಲಿಕ್ಕೆ ಆ ಮಾರ್ಗವು ಸರ್ವ ಜನರಿಗೆ ಮೋಕಳಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗ ರೇಲವೆ ಯಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಟ್ರಾಮರೋಡ ಆಗಿ ಯಾಗಲಿ ಯಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂಥಾದ್ದರ ಮಾಲೀಕನಾದರು, ಅಥವಾ ಪಟ್ಟೆದಾರನಾದರು ಯಾವ ಕಾರಣಗಳ ವುದ್ದಿಶ್ಯವಾಗಿ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕ-

ಟ್ಟೋಣ್ಣಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅದರ ಕಡೆ ನಜರಿಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಜರೂರಾಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಎಳಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಪುರಾಯಿಸಿ ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಮಾಲೀಕರು ಅಥವಾ ಪಟ್ಟೆದಾರರು ತಾವು ಸರಕಾರದವರ ಮಂಜೂರಿಯಿಂದ ಠರಾಯಿಸುವಂಥಾ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಜನರ ಕಡೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಮಾಲೀಕ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟೆದಾರ ಯಿಂಥಾವರ ಹೊರ್ತು ಯಿತರ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅವನ ಗಾಡಿಯಿಂದಾದರು ಅಥವಾ ಯಂತ್ರದಿಂದಾದರು ಮಾಲನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೂ ಹಾಂಗು ಒಯ್ಯಲಿಕ್ಕು ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಗೊಡಬೇಕು.

೧೩ ಸರಕಾರದವರ ಮಂಜೂರಿಯಿಂದ ಮಾಲೀಕರಿಂದ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟೆದಾರನಿಂದ ವ್ಯಾಳ್ಯೆ ವ್ಯಾಳ್ಯೆದಲ್ಲಿ ಠರಾಯಿಸಲ್ಪಡುವಂಥಾ ದಸ್ತೂರಿಯನ್ನು ಯಿತರ ಮನುಷ್ಯನು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಂನ ಯಂತ್ರದಿಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಗಾಡಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ದೋಣಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಯಿತರ ವಾಹನದಿಂದಾಗಲಿ ಯೀ ಅಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕಟ್ಟೋಣ್ಣಾಗುವಂಥಾ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಮಾಲನ್ನು ಒಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಂಗೂ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರ ಮಂಜೂರಿಯಿಂದಾದರು, ಅಥವಾ ಹುಕುಮಿನ ಮೇಲಿಂದಾದರು ಸದರಹೂ ಮಾರ್ಗದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಲೀಸಬೇಕು. ಪರಂತು ಹೀಂಗೆ ಠರಾಯಿಸ ಅದಲ್ಲಾ, ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಯಂತ್ರ ಅಥವಾ ಗಾಡಿ, ಅಥವಾ ದೋಣಿ, ಅಥವಾ ಯಿತರ ವಾಹನ ಯಿಂಥಾದ್ದು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡೋಣ್ಣಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಹಾಂಗೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಲಾಯಖ ಆಗಿಯೂ ಯಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಹಾಂಗೂ ಅಂಥಾದ್ದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು, ಸರಕಾರದವರ ಮಂಜೂರಿಯಿಂದ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಮಾಲೀಕರಿಂದ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟೆದಾರರಿಂದ ಮಾಡೋಣ್ಣಾಗುವಂಥಾ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಮಾರ್ಗ ಬ್ರಾಂಚ ರೇಲವೆಯಾಗಿ, ಅಥವಾ ಟ್ರಾಮರೋಡಾಗಿಯಿದ್ದು ಪಬ್ಲಿಕ ರೇಲವೆಯಂತೆ ಅದ್ದಗಲವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪಬ್ಲಿಕ ರೇಲವೆಗೆ ಕೂಡಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಯಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ, ಅಥವಾ ಗಾಡಿಗೆ. ಮೇನ ರೇಲವೆದ ಮೇಲೆ ಬರುವಂಥಾ ಖಾನಗಿ ಕಂಪನಿಯವರ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗಾಡಿಗಳಿಗೆ ಹಾಂಗೂ ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ತರುವಂಥಾ ಹಾಂಗೂ ಒಯ್ಯುವಂಥಾ ಮಾಲಿಗೆ ಯೀ ಅಕ್ಟಿನ ಮೇಲಿಂದ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಲಾಗೂ ಮಾಡೋಣ್ಣಾಗಿರುತ್ತದೋ ಆ ಕಾನೂನು ಸಹ ಲಾಗೂ ಆದೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಯಾವ ದಸ್ತೂರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ.

೧೪ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಮಾರ್ಗದ ಮಾಲೀಕನು, ಅಥವಾ ಪಟ್ಟೆದಾರನು, ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಮುತಾಲೆ ಜನರನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಲನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಂಗೂ ಒಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯರು, ಮುತಾಲೆ ಜನರನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಲನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಬಾಬತು ಅಥವಾ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು, ಅಥವಾ ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಯಿತರ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಬಾಬತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ಠರಾಯಿಸಲ್ಪಡೋಣ್ಣಾಗಿರುವಂಥಾ ದಸ್ತೂರಿಯ ಹೊರ್ತು ಜಾಸ್ತೀ ದಸ್ತೂರಿಯನ್ನಾದರು, ಅಥವಾ ಯಿತರ ಪ್ರಕಾರದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನಾದರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರ ಗುನ್ಹೆ ಮಾಡುವಂಥಾ ಮಾಲೀಕನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಪಟ್ಟೆದಾರನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಯಿತರ ಮನುಷ್ಯರಾಗಲಿ, ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರತ್ತೇಕ ಗುನ್ಹೆದ ಮೂಲವಾಗಿ ಪ್ರತ್ತೇಕ ಯಂತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ, ಅಥವಾ ಗಾಡಿ ಬಗ್ಗೆ, ಅಥವಾ ದೋಣಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಯಿತರ ವಾಹನದ ಬಗ್ಗೆ ಐವತ್ತು ರುಪಾಯಿ ವರೆಗಿನ ದಂಡಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗತಕ್ಕದ್ದು.—

ಮತ್ತು ತಕರಲಕ್ಕೆ ಹಾಂಗೂ ಪ್ರತಿಲಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಸಾಧನವನ್ನು ಪೂರೈಸದಿದ್ದರೆ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ.

ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಮಾಲೀಕನು ಅಥವಾ ಪಟ್ಟೆದಾರನು ಅಥವಾ ಇತರ ಮನುಷ್ಯರು ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಫರ್ಮಾಯಿಸೋಣಾಗುವಂಥಾ ರೀತಿ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಂಗೂ ವ್ಯಾಳೇದಲ್ಲಿ ಮುಸಾಫರ ಜನರನ್ನು ಹಾಂಗೂ ಮಾಲನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಂಗೂ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸದಿದ್ದರೆ ಯೆಷ್ಟು ದಿವಸದವರಿಗೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಅವನಿಂದ ಪೂರೈಸೋಣಾಗುವದಿಲ್ಲವೋ ಅಷ್ಟು ದಿವಸದವರಿಗೆ ಅಂಥಾವರು ಪ್ರತಿದಿವಸ ನೂರು ರುಪಾಯಿವರಿಗೆ ದಂಡಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಮಾಲು, ಬಿಳಮಾರ್ಗ ಮುಂತಾದ್ದು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ.

೧೫ ಯಿ ಆಕ್ಟಿನ ಅನ್ವಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಶುರುವಾದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ೪ ವರ್ಷದ ವಳಗಾಗಿ ಯಾವ ವೇಳೇದಲ್ಲಾದರೂ ಸದರೀ ಕೆಲಸದ ಮುಖಾಂತರ ಜನರಿಗೆ, ರಸ್ತೆ, ಹಾಂಗೂ ಮಾರ್ಗದ ಹಕ್ಕು ಅಥವಾ ಯಿಜ್ಮೆಂಟ+ ಅಥವಾ ಜನರಿಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನೀರು ದೊರಕುತ್ತ ಇರುವಂಥಾದ್ದು ದೊರಿಯುವ ಸೋಸ್ಕರ, ಅಥವಾ ಅಂಥಾವರ ಕಡೆ ನಡೆಸುವ ಸೋಸ್ಕರ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ತಮಿಗೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕಲವರ್ಟ※ ಹಾಂಗೂ ಪೂಲು ಹಾಂಗೂ ಬಿಳಮಾರ್ಗ ಹಾಂಗೂ ನಳ ಅಥವಾ ಇತರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹುಕುಮ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಮುಖತ್ಯಾರರಿರುವದಲ್ಲದೆ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವಿಕೆಗೆ ಹರಕತ್ತು ಆಗದಂತೆ ಅಥವಾ ಕಾರಣಾದ ಕೋರ್ಟ ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಫೆರಫಾರ ಆಗದಂತೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವಿಕೆಬಾಬತ್ತು ಹಾಂಗೂ ಬಚ್ಚಲುಗಳ ಬಾಬತು ಯೋಗ್ಯ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹುಕುಮು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಯೀ ಕಲಮಿನೊಳಗಿನ ಠರಾವುಗಳ ಅನ್ವಯ ಮಾಡೋಣಾಗುವಂಥಾ ಹುಕುಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಡಿಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಬಂದ ಮಾಡಬಹುದು.

ಮೇನ ರೇಲವೆಗೆ ಬ್ರಾಂಚ ರೇಲವೆಯನ್ನು ಕೇರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಹುಕುಮು ಮಾಡೋಣಾದಾಗ್ಯೆ.

೧೬ ಯಿ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮುಖ್ತಾರಿ ಜನರು ಯಾವ ಬ್ರಾಂಚ ರೇಲವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಿರಾದೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟವರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥಾದ್ದು ರೇಲವೆ ಯಂತೆ ಅಧಿಕಾರವಾಗಿದ್ದು ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ ರೇಲವೆ ಕಂಪನಿಯವರು ತಮ್ಮ ರೇಲವೆಗೆ ಕೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾಕಾರ ಪಟ್ಟರೆ ಅಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಮುಖ್ತಾರಿ ಜನರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಬ್ರಾಂಚ ರೇಲವೆಯನ್ನು ಮೇನ ರೇಲವೆಗೆ ಕೂಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಧೋಕಿಯ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಂಗೂ ಮೇನ ರೇಲವೆಗೆ ನುಕಸಾನ ಸಂಭವಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ರೇಲವೆದ ಮೇಲೆ ಗಾಡಿಗಳು ನಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹರಕತ್ತು ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದರೆ, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಥಾ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಸೋಸ್ಕರ ಹಾಂಗೂ ಸೈದ ರೇಲ ಲೈನ ಹಾಂಗೂ ಪಾಯಿಂಟ

+ ಯಿಜ್ಮೆಂಟ – ಅಂದರೆ ಯಾರದನೇ ಯವನ ಜಮೀನಿನೊಳಗಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಭೋಗವಟೆ ಮುಂತಾದ್ದರ ಮೇಲಿಂದ ಹೋಗಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ನೀರು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಯಿರುವಂಥಾ ಹಕ್ಕು.

※ ಕಲವರ್ಟ ಅಂದರೆ ಕಮಾನಿದಾರ ನಳ.

ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಂಗ ಮುಂತಾದ್ದು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಜರೂರಾಗಿರುವದನ್ನು ಮಾಡುವಗೋಸ್ಕರ ಸರಕಾರದವರು ಅಂಥಾ ರೇಲವೆ ಕಂಪನಿ ಯವರಿಗೆ ಹುಕುಮ ಮಾಡಬಹುದು. ಪರಂತು ಹೀಗೆ ಠರಾಯಿಸಿ ಅದಲ್ಲಾ, ಮೇನ ರೇಲವೆಗೆ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಾಂಚ ರೇಲವೆ ಯನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಬಾಬತು ಖರ್ಚ, ಹಾಗೂ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಖರ್ಚ, ಹಾಗೂ ರೇಲಿನ ನಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಫಾಯಿದೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಂಗ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಖರ್ಚ ಯಿವುಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಂಚ ರೇಲವೆದ ಸುಧಾರಿ ಜನರು ತೆರತಕ್ಕದ್ದು. ಸದರಹೂ ಕಾರಣದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಫರ್ಮಾಯಿಸುವಪ್ರಕಾರ ಹಾಗೂ ವೇಳೇದಲ್ಲಿ ಅಂಥವರು ಕೊಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಮೀನ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ ರೇಲವೆಗೆ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಬ್ರಾಂಚ ರೇಲವೆ ಸಮಾಂತರವಾಗಿರಕೂಡದು. ಹಾಗೂ ಪಬ್ಲಿಕ ರೇಲವೆಗೆ ಬ್ರಾಂಚ ರೇಲವೆ ಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಜೋಖಮ ಆಗುವದೆಂಬದಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಪಬ್ಲಿಕ ರೇಲವೆಗೆ ನುಕಸಾನು ಸಂಭವಿಸುವದೆಂಬದಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ರಸ್ತೆದ ಮೇಲೆ ಗಾಡಿಗಳು ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಹರಕತ್ತು ಆಗುವದೆಂಬದಾಗಿ ಯಾಗಲಿ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ತೋರಿಬಂದರೆ, ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಾಂಚ ರೇಲವೆ ಯನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹುಕುಮ ಮಾಡೋಣಾದ್ದನ್ನು ಯಾವವೇಳೇದಲ್ಲಾದರು ಮಕಹೂಬ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ರದ್ದ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ- ಅಧಿಕಾರವದೆ.-

೧೭. ಸರಕಾರದವರು, ಯೀ ಆಕ್ಟಿನ ಅನ್ವಯ ಕಟ್ಟೋಣಾಗುವಂಥಾ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವನ್ನಾದರು ನೋಡುವದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿ ಜನರನ್ನ ಅಥವಾ ಮಾಲನ್ನು ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಒಯ್ಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಿರುವಂಥಾ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಗಾಡಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ದೋಣಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಯಿತರ ವಾಹನಗಳನ್ನಾಗಲಿ ನೋಡುವದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಯಿನಸ್ಪೆಕ್ಟರನನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದು. ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರ್ಗದ ಮಾಲೀಕರು ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟೇದಾರರು ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿ ಜನರನ್ನ ಅಥವಾ ಮಾಲನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಒಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು ಅಥವಾ ಅಂಥಾವನ ಚಾಕರನು, ಅಥವಾ ಮುಖತ್ಯಾರನು ಸದರಹೂ ಯಿನಸ್ಪೆಕ್ಟರನಿಗೆ ನೋಡಬೇಕಾದಂಥಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಷ್ಟು ಸುಲಭ ಪಡಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವನ್ನು ಪಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲದೆ ಅಂಥವನಿಗೆ ಯಾವ ಹಕೀಕತು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ಹಕೀಕತನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಯಿನಸ್ಪೆಕ್ಟರನು ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ್ಯೆ ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಾದರು ಹರಕತ್ತು ಪಡಿಸಿದರೆ, ಅಥವಾ ತನಗೆ ಯಾವ ಹಕೀಕತಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಾದರು ಅಂಥವನಿಂದ ಕೇಳಲ್ಪಡೋಣಾದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಹಕೀಕತನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಾತ್ಸರ ಪಟ್ಟರೆ ಅಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು ಅಂಥಾ ಗುನ್ಹೆದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವನೋ ಅದರ ಹೊರತು ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರತಿ ಗುನ್ಹೆದ ಬಗ್ಗೆ ನೂರು ರುಪಾಯಿ ವರಿಗಿನ ದಂಡಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವನು.

ಯಿನಸ್ಪೆಕ್ಟರನ ನೇಮಣೂಕ.

ಯಿನಸ್ಪೆಕ್ಟರನಿಗೆ ಹರಕತ್ತು ಪಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ.

೧೮. ಯೀ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕಟ್ಟೋಣಾಗುವಂಥಾ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಾದರು ಯಿನಸ್ಪೆಕ್ಟರನ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಮೇಲಿಂದ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ, ಅಂಥಾ

ಯಿನಸ್ಪೆಕ್ಟರನ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಮೇಲಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಬ್ರಾಂಚ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲಿನ

ಗಾಡಿಗಳು ಮುಂತಾದ್ದು ಹೋಗಿ ಬರುವದನ್ನು ಬಂದ ಮಾಡಬಹುದು.

ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಬೇಡ ಗಾಡಿಗಳು ಹೋಗಿ ಬಂದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಜೋಖಮ ಆಗದೆ-ಇರತಕ್ಕಿಲ ವೇಂಬದಾಗಿ ಅಥವಾ ಜನರ ಬಚಾವು ಆಗಸುವಂತೆ ಈ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಶರ್ತಾವುಗಳ ಅನ್ವಯ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ವೇಂಬದಾಗಿ ಹಾಗೂ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವದಿಲ್ಲ ವೇಂಬದಾಗಿ ತೋರಿದರೆ, ಸರಕಾರದವರು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರಿ ಗೆಝೆಟಿನೊಳಗೆ ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಯನ್ನು ಪ್ರಗಟಿಸಿ ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೋಗಿ ಬರುವದನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆ ಕೂಲ ಬಂದ ಮಾಡಬಹುದು. ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರ ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಯನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಾದರು ಅಥವಾ ಕಂಪನಿ ಯವರಾದರು ಅಂಥಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರವಂನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಗಾಡಿ ಯನ್ನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ದೋಣಿ ಯನ್ನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ವಾಹನವನ್ನಾಗಲಿ ನಡಿಸಿದರೆ, ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ವರಿಗೆ ಅಂಥಾದ್ದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುವರೋ ಅಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಪರಿಯಂತ್ರ ದರ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಐವತ್ತು ರುಪಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ದಂಡಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗ ತಕ್ಕದ್ದು.

ಸನ ೧೮೫೭ನೇ ಇಸವಿ ೬ನೇ ಆಕ್ಟು.

೧೫ ಸನ ೧೮೫೭ನೇ ಇಸವಿ ೬ನೇ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಶರ್ತಾವುಗಳು, ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕಟ್ಟೋಣಾಗುವಂಥಾ ಯಾವತ್ತು ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಲಾಗೂ ಆಗುವದಾಗಿರುವವೊ ಅಷ್ಟು ಲಾಗೂ ಅವೇಂದು ತಿಳಿಯ ತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಅನ್ವಯ ಅಥವಾ ಸನ ೧೮೫೭ನೇ ಇಸವಿ ೬ನೇ ಆಕ್ಟಿನ ಅನ್ವಯ ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳೋಣಾದಂಥಾ ಜಮೀನಿನೊಳಗಿನ ಸುರಂಗದ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕು ಉಳಿಸುವ ಬಗ್ಯೆ-

೧೬ ಈ ಆಕ್ಟು ಮಂಜೂರಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಂಜೂರಾದ ಬಳಿಕ ಸನ ೧೮೫೭ನೇ ಇಸವಿ ೬ನೇ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಜಮೀನು ಯನ್ನು ತೆಗದು ಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳೋಣಾಗತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಂಗೂ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವನ್ನಾದರು ಕಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶ್ಯ ಈ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಶರ್ತಾವುಗಳ ಅನ್ವಯ ಜಮೀನು ಯನ್ನು ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳೋಣಾಗುವಾಗ್ಯೆ ಅಂಥಾ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನುಳ್ಳುವರಾಗಿರುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯರ ತರ್ಫೆಯಿಂದ ಮಾಡೋಣಾದಂಥಾ ಫೈಸಲೆಯೊಳಗೆ ಮೊಬಾದಲೆ ಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಾಮ ಶರ್ತಾವು ಇದ್ದ ಹೊರ್ತು ಅಂಥಾ ಜಮೀನಿ ಯೊಳಗೆ ಇರುವಂಥಾ ಖದ್ದಾಣಿಯ ಅಥವಾ ಇತರ ಸುರಂಗದ ಯಾವ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾರ್ಗ ಕಟ್ಟುವ ಹೋಸ್ಕರ ಅಗಿಯೋಣಾ ಅಥವಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚೋಣಾ ಅಥವಾ ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳೋಣಾ ಜರೂರಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅದರ ಹೊರ್ತು ಅಂಥಾ ಸುರಂಗದ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕು ಜಮೀನು ಯನ್ನು ತೆಗದು ಕೊಂಡದ್ದರ ಮೂಲವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬಾರದು.

ರೇಲವೆ ಹೆಚ್ಚೆಂಯಿಂದ ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳೋಣಾದಂಥಾ ಜಮೀನಿನೊಳಗೆ ಇರುವ ಸುರಂಗದನ್ನು ಅಗಿಯುವ ಬಗ್ಯೆ.

೧೭ ಯಾವದಾದರು ರೇಲವೆ, ಅಥವಾ ಟ್ರಾಮವೆ, ಅಥವಾ ರಸ್ತೆ, ಅಥವಾ ಕಾಲುವೆ, ಇಂಥಾದ್ದರ ಕೆಳಗೆ ಅಥವಾ ಇಂಥಾದ್ದರಿಂದ ನಾಲವತ್ತು ಗಜಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿರುವಂಥಾ ಖದ್ದಾಣಿಯ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವದಾದರು ಸುರಂಗ, ಇಂಥಾದ್ದರ ಮಾಲೀಕನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಪಟ್ಟೆದಾರನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಉಪಭೋಗಕರ್ತನಾಗಲಿ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಅಗಿದರೆ, ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ರೇಲವೆ, ಅಥವಾ ಟ್ರಾಮವೆ, ಅಥವಾ ರಸ್ತೆ, ಅಥವಾ ಕಾಲುವೆ ಇಂಥಾದ್ದರ ಮಾಲೀಕನಿಂದ, ಅಥವಾ ಪಟ್ಟೆದಾರನಿಂದ, ಅಥವಾ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಯೆ ಹಕ್ಕು ಉಳ್ಳಂಥಾ ಇತರ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡೋಣಾದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ನುಕಸಾನಿ ಯಾಗದಂತೆ ಅಗಿಯುವದೆಂಬದಾಗಿ ಹಾಂಗೂ-ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಜೋಖಮ ಆಗ ಕೊಡದಂತೆ ಜರೂರಿ ಯಾತ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹುಕುಮ ಮಾಡಬಹುದು. ಪರಂತು ಹೀಂಗೆ ಠರಾಯಿಸಿ ಅದಲ್ಲಾ ಸುರಂಗ

ವನ್ನು ಆಗೆಯ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ, ಅಥವಾ ಅಗೆಯುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ರೇಲವೆಗೆ ಅಥವಾ ಟ್ರಾಮವೇಗೆ ಅಥವಾ ರಸ್ತೆಗೆ, ಅಥವಾ ಕಾಲುವೆಗೆ ಧೋಕಾ ಆಗಹೋದಂತೆ ಬಗ್ಗೆ- ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ, ಅಥವಾ ಪಟ್ಟೆದಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ಉಪಭೋಗಕರ್ತನಿಗೆ ಆಗುವಂಥಾ ನುಕಸಾನಿಯ ಬಾಬತ್ತು ಮೋಬದಲೆಯನ್ನು ಅಂಥವನಿಗೆ ಸನ ೧೮೯೪ನೇ ಇಸವಿ ೧ನೇ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗೆ ಠರಾಯಿಸಿದ್ದಾಗಿರುವಂಥಾ ರೀತಿ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಅನ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಮೇಲಿಂದ ಬೇರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಏಕವಚನಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಬಹುವಚನಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದಗಳ ಸಮಾವೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಾಗೂ ಬಹುವಚನಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಏಕವಚನಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದದ ಸಮಾವೇಶವಾಗುತ್ತದೆಂತಲಾ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು "ಮಾರ್ಗ" ಈ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ರೇಲವೆ, ಅಥವಾ ಟ್ರಾಮರೋಡ, ಅಥವಾ ಸಾಧಾರಣಪಾದರಸ್ತೆ, ಅಥವಾ ಕಾಲುವೆ, ಇಂಥಾದ್ದರ ಸಮಾವೇಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಅರ್ಥ.

ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹಾಗೂ ಕಾರಣ ಇವುಗಳ ತಪಸೀಲು.

ರೇಲವೆ ಹಾಗೂ ಟ್ರಾಮರಸ್ತೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಗೂ ಕಾಲುವೆ ಇಂಥಾವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಲು ಮುಂತಾದ್ದು ಬರುವ ಹೋಕ್ಕರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಾಬತಿನ ಆಕ್ಟಿನ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕಾನೂನ ಹಾಗೂ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡುವ ಬಾಬತಿನ ಬಂಗಾಲದ ಲೆಫಟನೆಂಟ ಗವರನರ ಸಾಹೇಬರವರ ಕೌನಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ ಗುಜರಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅದರ ಹಾಗೆಯೇ ಆಕ್ಟಿನ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗೆ ಗುಜರಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬದಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ತೋರಿದ್ದರಿಂದ ಕಲಕತ್ತೆಯ ಆಕ್ಟಿನ ಮಸೂದೆಯೊಳಗಿನ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ಕೌನಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಗುಜರಾಯಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಇವುಗಳ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಶನರವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಚೇಂಬರ ಆಫ ಕಾಮರ್ಸ ಎಂಬ ಮಂಡಳಿಯವರಿಗೆ ಸದರಹೂ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಗುಜರಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಯುಕ್ತವಾದದ್ದಾಗಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದ್ದಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಮಸೂದೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿದ್ದು ಯಾವ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಹೋಗಗೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆಂಬದಾಗಿ ಚೇಂಬರ ಆಫ ಕಾಮರ್ಸ ಎಂಬ ಮಂಡಳಿಯವರು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ಮಸೂದೆ ನೆಟ್ಟಗಿರುತ್ತದೆಂಬದಾಗಿ ಉಭಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಶನರವರ ಅನುಮತ ಅದೆ.- ಆದರೆ ಯೇನಕೆ ಫೇರಫಾರ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.-

ಖರ್ಚಲಗತಿರುವ ಆಕ್ಷೇಪನ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರ ಆಕ್ಷೇಪನ
ಮೇಲಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಶನರವರ
ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಫೇರಫಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬಮೋಜಿಬ ಹುಕುಮ ಬಂದಿಗಾನ ಆಲಿಜನಾ-
ಬ ಮುಸ್ತತಾಬ ಹುಜರತ ಆನರಬಲ-
ಗವರನರ ಸಾಹೇಬ ಬಹಾದ್ದುರ ದರಯಿಜ-
ಲಾಸ ಕೌನಸಿಲ.

ಮುಕಾಮ ಪುಣೆ, ಕೌನಸಿಲ ಕಚೇರಿ. ತಾರೀಖ ೨೫ ಮಾಹೆ ಆಗಸ್ಟ ಸನ ೧೮೬೩ನೇ ಇಸವಿ.

ಆ ಪಲಿ ಮನರಾಲ ಬಕಬೆಲ ಸಾಹೇಬ,
ಡೆಪುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ನಿಸಬತ ಸರಕಾರ
ಖವರಸಹಿ.

(True Translation)
VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Government.